Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

29 октябрь, сешанба, 1996 йил

Сотувда эркин нархда. № 219 (1471)

ПРЕЗИДЕНТГА МАКТУБ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов жаноби олийларига

Муҳтарам Президент жаноблари,

Амир Темур таваллудининг 660 йиллик юбилейи муносабати билан Ўзбекистон Республикаси янада равнақ топиши ва гуллаб-яшнашини тилаб билдираётган самимий истакларимни қабул этгайсиз.

Айни пайтда Сизни Лондондаги қимматбаҳо металлар бозори уюшмасида Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг юқори сифатли кумуш ёмби ишлаб чиқариши тақдимоти қабул қилинганидан хабардор этиш менга мамнуният бағишлайди. Демак, Ўзбекистон Лондонга етказиб бериладиган ҳам сифатли олтин, ҳам сифатли кумуш ишлаб чиқарадиган мамлакат мақомини олди. Ана шу муҳим эътироф муносабати билан самимий табригимни қабул этгайсиз.

Президент жаноблари,

Сизга камоли эҳтиром ила,

сэр Эвелин де РОТШИЛЬД,
Ротшильд ва ўғиллари
банки президенти.

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

28 октябрь куни Гулистон шаҳрида халқ депутатлари Сирдарё вилоят кенгашининг сессияси бўлди. Унда вилоятдан сайланган Олий Мажлис депутатлари, туман ҳокимлари, бир қанча вазирликлар, республика идора ва ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этди.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Ғуломқодир Ҳасанов бошқа ишга ўтгани муносабати билан вилоят ҳокими вазифасидан озод этилди. Президент Ислом Каримов тавсиясига биноан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — Вазирлар Маҳкамаси истиқболни белгилаш ва статистика давлат қўмитасининг раиси лавозимида ишлаб келаётган Ўктам Исмоилов Сирдарё вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Президент Ислом Каримов сессияда нутқ сўзлади. Юртбошимиз Сирдарё вилояти мамлакат халқ хўжалигида ўзига хос ўрин тутишини, улкан ишлаб чиқариш имкониятларига, деҳқончилик ресурсларига, саноат ва қурилишнинг бой тажрибасига эга эканини, бу ерда қўриқда деҳқончилик қилиш мактаби яратилганини таъкидлади.

Лекин кейинги йилларда Сирдарё вилоятида халқ хўжалигининг кўп соҳалари бўйича қолоқликка йўл қўйилмоқда. Пахта тайёрлаш топшириғи 1992 йилдан буён бажарилмаётир. Бебаҳо бойлигимиз — ерга эътибор сусайиб кетган. Бунинг оқибатида ўта шўрланган ерлар миқдори икки марта ортди. Бу йил ҳар гектар ердан олинган ғалла ҳосили ўртача 16 центнерни ташкил этди, холос. Узум, сабзавот, полиз маҳсулотлари, картошка етиштириш топшириқлари ҳам бажарилмади.

Бундай вазият биздан зарур чора-тадбирлар кўришни тақозо этади, деди давлатимиз раҳбари. Чунки вақт кутиб турмайди. Сирдарёликлар азалдан меҳнаткаш, заҳматкаш, қийинчиликларни енгиб ўрганган. Эндиги вазифа бор имкониятларни чамалаб чиқиб, мавжуд омилларни ишга солиб, йўл қўйилган хатоларни бартараф этишдан иборат.

Сессия ишида республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентининг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Б. Ғуломов, Бош вазир ўринбосари Р. Гиниятуллин қатнашди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: сессия пайти.

С. ЗУФАРОВ, Б. ТЎРАЕВ тасвирга олган .

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Ў. Қ. ИСМОИЛОВНИ СИРДАРЁ ВИЛОЯТИНИНГ ҲОКИМИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-(12-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Ўктам Қўчқорович Исмоилов Сирдарё вилоятининг ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 28 октябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Ў. Қ. ИСМОИЛОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ИСТИҚБОЛНИ БЕЛГИЛАШ ВА СТАТИСТИКА ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИНИНГ РАИСИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўктам Қўчқорович Исмоилов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси истиқболни белгилаш ва статистика давлат қўмитасининг раиси вазифасидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 28 октябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Ғ. Б. ҲАСАНОВНИ СИРДАРЁ ВИЛОЯТИНИНГ ҲОКИМИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ғуломқодир Ботиралиевич Ҳасанов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Сирдарё вилоятининг ҳокими вазифасидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 28 октябрь.

ИСЛОҲОТ — АВВАЛО ОДАМЛАР ОНГИДАГИ ЎЗГАРИШДИР

Илгари хабар қилинганидек, шу йил 25 октябрь куни халқ депутатлари Жиззах вилоят кенгашининг сессияси бўлди. Сессия ишида шу вилоятдан сайланган Олий Мажлис депутатлари, туманлар ҳокимлари, бир қанча вазирлик, қўмита, уюшма, концерн, корпорация, идора ва ташкилот раҳбарлари иштирок этди.

Сессияда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Юртбошимиз мамлакатимизда кейинги йилларда амалга оширилган ишлар, ислоҳотларнинг бориши, жумладан, Жиззах вилояти меҳнаткашлари эришган ютуқлар, айни чоғда йўл қўйилган камчиликлар, улар олдида турган долзарб вазифалар ҳақида батафсил гапирди. Вилоятнинг бугунги аҳволини чуқур таҳлил этди.

Мустақил мамлакатимизда бўлаётган ишлар ва тарихий воқеалардан барчангиз хабардорсиз. Юртимизда тарихан қисқа муддатларда оламшумул ўзгаришлар бўлаётгани, Ватанимиз жаҳон ҳамжамиятида ўзига мос ва ўзига хос ўрнини эгаллаб олиб, обрў-эътибори ўсаётгани ҳам ҳаммамизни қувонтиради, деди Президент.

Мамлакатимиз ислоҳотларнинг дастлабки, энг қийин, энг оғир босқичини енгиб ўтди, тараққиёт ва ривожланиш йўлидан собитқадамлик билан бормоқда.

Маънавий ҳаётимиздаги туб ўзгаришлар, бой тарихий ва маданий меросимизнинг тикланиши, улуғ аждодларимизга адолатли баҳо берилиши халқимизни катта бунёдкорликларга даъват этмоқда. Руҳига руҳ қўшмоқда. Соҳибқирон Амир Темур юбилейи чин маънода ўзлигимизни намоён этиш, давлатимиз қудрати ва халқимиз шижоатини кўрсатиш имконини берди.

Меҳнаткаш, мард ва фидойи халқимизнинг она юрт келажаги, унинг истиқболи йўлида қилаётган шижоатли меҳнати, ҳамжиҳатлиги, мамлакат осойишталигининг барқарорлиги дастлабки ютуқларимизнинг энг асосий омили бўлди.

Жамиятда таркиб топаётган янгича муносабатлар асосида иқтисодиётимизнинг барқарорлашувида ва унинг бозор муносабатларига ўтишида Жиззах вилоятининг ҳам катта ҳиссаси, муносиб ўрни бор, деб таъкидлади юртбошимиз.

Жиззах икки минг йилдан кўпроқ тарихга ва гўзал табиатга эга бўлган қадимий маскан. Жиззах вилояти ўз табиатининг хилма-хиллиги билан бошқа вилоятлардан фарқ қилади. Бу диёрда бамисоли Ўзбекистоннинг гўзал табиати мужассамлашгандек.

Ўзбек халқининг кўп-кўп асл фарзандлари мана шу заминда тарбия топган, ўз фидойилиги билан эл-юртимизнинг обрўсига обрў, салоҳиятига салоҳият қўшган, тарихда ўзларининг пок номларини қолдирган. Жиззах вилояти халқимизнинг буюк давлат арбоби Шароф Рашидовни вояга етказган юрт эканини шахсан мен ҳеч қачон унутмайман.

Жиззах чўлини ўзлаштириш ўз даврида халқимиз қаҳрамонлигининг рамзига айланган эди, деҳқончиликда эса ўз технологиясига эга бўлган воҳа сифатида майдонга чиққан эди.

Жиззах воҳаси ҳақида, унинг гўзаллиги ва бетакрорлиги ҳақида, шу юртда яшаётган аҳолига муносиб турмуш шароити яратишга тўлиқ имконият мавжудлиги ҳақида гапириш учун ҳар қанча асос бор.

Шуни алоҳида қайд этиб ўтиш лозимки, вилоят аҳли қатор ибратли ишларни амалга ошириб келган.

Кейинги 2-3 йил ичида шаҳар ва туманларда ободонлаштириш, айниқса, Жиззах шаҳри қиёфасини миллий услубда бойитиш, бозорлар қуриш каби ишларга сезиларли эътибор берилганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз.

Аҳолининг ичимлик сув таъминоти ана шу давр ичида 57 фоиздан 75 фоизга, табиий газ таъминоти эса 48 фоиздан 70 фоизга ўсган.

Яна бир бор таъкидламоқчиман: охирги йилларда эришилган ютуқлар оз эмас.

Лекин, минг афсуски, бугунги учрашувимизда, авваламбор, вилоятда мавжуд бўлган муаммолар, вилоятнинг иқтисоди ва ривожи танг аҳволга тушиб қолгани ҳақида гапиришга мажбурмиз, деди Президент.

Вилоятда ислоҳотларни амалга ошириш, бутун имкониятларни ва авваламбор меҳнаткашларимизнинг кучини долзарб масалаларга жалб қилиш, ечилмаган муаммоларни ҳал этиш масалаларида, қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш борасида олиб борилаётган ишларнинг самараси ҳамон пастлигича қолмоқда.

Вилоятда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга раҳбарлик бўшаштириб юборилган. Туман ҳокимлари ва хўжалик раҳбарларининг қишлоқларда ислоҳотларни амалга ошириш, иш услубини тубдан ўзгартириш, янги агротехника қоидаларини жорий қилишда тадбиркорлиги ва ташкилотчилиги сезилмаяпти, **улар боқимандалик кайфиятидан холи бўлолмаяптилар.**

Пахта, дон ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва пировард натижалардан меҳнаткашларнинг манфаатдорлигини ошириш чора-тадбирларини кўра олмаяптилар.

Ҳозирги кунда вилоятда истиқомат қилаётган 905 минг аҳолининг 618 минг нафари қишлоқда яшайди. Аҳоли асосий қисмининг турмуши қишлоқ хўжалигидан келадиган даромадга боғлиқ.

Вилоятда 1995 йилда ишлаб чиқарилган 18 миллиард сўмлик ялпи маҳсулотнинг 61 фоизи қишлоқ хўжалигига тўғри келади.

Шундан, авваламбор, қандай хулоса, керак бўлса — қандай сабоқ чиқаришимиз зарур?

Биринчи ва асосий хулоса — қишлоқ аҳолисининг устини бут, қорнини тўқ қилиш учун ердан унумли фойдаланиб, кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш чораларини кўриш керак.

Лекин кейинги йилларда вилоятда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишда орқага кетиш кузатилмоқда. **Етакчи тармоқ ҳисобланган пахта етиштиришдаги ишлар мутлақо қониқарли эмас. Белгиланган режалар сурункасига 4 йилдан буён бажарилмай келмоқда.** Ҳозирги кундаги ҳолат бу йил ҳам пахтачиликда дурустроқ натижага эришиш мушкул эканлигини кўрсатиб турибди.

Ўтган йилнинг якунини 1991 йилга нисбатан солиштирадиган бўлсак, вилоятда 100 минг тоннадан ортиқроқ пахта кам етиштирилган. Бу асосан ҳосилдорликнинг пасайиши ҳисобига камайган. **Кейинги тўрт йил ичида вилоят бўйича ҳосилдорлик 24 центнердан 17.6 центнерга тушиб кетди.**

Деҳқончиликда ном чиқарган Дўстлик, Мирзачўл туманларида ҳосилдорлик 21 центнерга тушиб кетганлигини, Арнасой туманида ўтган йили 10, Зоминда 13 центнердан ҳосил олинганлигининг сабабини ким тушунтириб бера олади?

Ўтган йили хўжаликларнинг ярмидан кўпи топшириқни бажара олмаган, ҳар тўрттадан биттаси йилни зарар билан якунлаган эди. Буни қандай баҳолаш мумкин?!

Пахтачиликдаги, умуман деҳқончиликдаги бу салбий ҳолатларнинг келиб чиқишига нималар сабаб бўлмоқда?

Бунинг сабабларини мамлакатимиз раҳбари қуйидагича изоҳлади:

Биринчидан, кузги ва қишки дала ишларини ташкил қилишга етарли эътибор берилмаяпти. Ерни кузда шудгорлаб қўйишда ҳикмат катта эканлигини деҳқонлар яхши биладилар. Вилоятда бу муҳим тадбир четга суриб қўйилмоқда. Айниқса, Мирзачўл, Арнасой, Дўстлик ва Зомин туманларида бу муҳим ишга умуман эътибор берилмаяпти.

1995 йилги ҳосилга тайёргарлик кўришда пахта майдонининг **80 фоизи** баҳорда шудгор қилинди. Натижада ҳосилдорлик пасайиб, ернинг унумдорлиги йўқолди. Деҳқонча қилиб айтганда ер ишдан чиқди. Бундай нуқсонга 1996 йилда ҳам йўл қўйилди. «Ер ҳайдасанг — куз ҳайда, куз ҳайдамасанг — юз ҳайда», деган нақлни вилоят ва туман раҳбарлари унутганга ўхшайди.

Ер ўз вақтида ҳайдалмай, бир қисми баҳорга қолиб кетмоқда. Шу аҳволда қандай юқори ҳосил ҳақида гапириш мумкин? **Боқимандалик, ўзбўларчилик, эгасизлик қачонгача давом этади?** Масъулиятсизлик — раҳбар учун иллат! Бундай кайфиятда юрганларни аллақачон тартибга чақириш вақти келган, деб ўйлайман.

Иккинчидан, ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича тадбирлар қониқарсиз эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш зарур. Суғориладиган ерларнинг асосий қисми шўрлаган.

Шу ўринда Президент йил бошида Хоразм вилоятида айтган гапларини яна бир бор эслатиб ўтди.

Деҳқончиликда энг муҳим, энг долзарб муаммоларни билмасдан туриб, уларни ҳал қилиш учун, яъни энг устивор масалаларни ечиш учун маблағ топиб бутун имкониятларни жалб этмасдан туриб, шу муаммоларни доим эътибор марказида сақламасдан туриб, олға силжиш мумкин эмас!

Меҳнат тақсимоти, ишчи кучи сарфи ва иш ҳақи ўртасидаги мувозанатни сақлаш, меҳнатга ҳақ тўлашнинг адолатли шаклларини жорий этиш мақсадга мувофиқ эканлигини алоҳида таъкидламоқчиман.

Охирги йилларда вилоятда шўр **ювиш ишлари 60 фоизни** ташкил қилмоқда. Хўжаликлараро ва хўжаликларнинг ички зовур тармоқларини таъмирлаш ишлари ҳам қониқтирадиган даражада эмас. Очиқ зовурларнинг яроқсиз аҳволга келган қисми вилоят бўйича **27 фоизга** етган. Бу кўрсаткич Арнасой ва Зарбдор туманларида **34-45 фоизга** кўтарилган.

Ёпиқ дренаж тармоқларининг 20 фоизи ишдан чиққан. Уларни таъмирлаш ишлари кескин камайиб кетган. Ўтган йили дренаж тармоқларининг талабга нисбатан 7, очиқ зовурларнинг эса 22 фоизи таъмирланган, холос. **Натижада ернинг мелиоратив ҳолати ёмонлашиб кетган.**

Албатта, бу муаммоларни давлатимиз, ҳукуматимиз эътибори марказида ушлаб туриш керак. Лекин маҳаллий ҳокимият раҳбарлари қани?

Ҳар бир хўжалик ўз имкониятидан келиб чиқиб, дренажларни ювадиган ва таъмирлайдиган ихтисослашган бригадалар тузса бўлмайдими? Аллақандай бегона ташкилотларга пул ўтказмай, ортиқча чиқимсиз ўз кучимиз билан ўз муаммоларимизни ҳал этишни қачон ўрганамиз?

Учинчидан, вилоятда пахтанинг тез пишар, ҳосилдор навларидан фойдаланилмаяпти. Уруғчиликка етарли эътибор берилмаяпти. Ҳар йили пахта майдонининг ярмидан кўп қисмига сифати бузилган навлар экилмоқда. Яъни, экилган чигитнинг **45 фоизини** унувчанлиги паст бўлган иккинчи класс уруғ ташкил этади. Бунинг устига турли-туман навлар экилади. Ахир бу тола сифатининг бузилишига олиб келмайдими?

Тўртинчидан, маҳсулот етиштиришда минерал ва маҳаллий ўғитлардан ҳамда сувдан самарали фойдаланилмаган. Вилоят хўжаликлари бу йил 66 фоиз азотли, 47 фоиз фосфорли ўғит билан таъминланган, холос. Бунинг устига **минерал ўғитларнинг 20 фоизи август ойига яқин келтирилган, хўжаликларга кеч етказиб берилган. Ахир оддий агроном ҳам биладики, август ойида берилган азотли ўғит пахтанинг етилишини кечиктиради.** Оддий тил билан айтганда, ғўза семиради-ю, лекин ҳосил бермайди. Наҳотки, вилоятда деҳқончиликдаги бу оддий ҳақиқат-

(Давоми 2-бетда).

ҲУЖЖАТ ИМЗОЛАНДИ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Германия Федератив Республикасининг «Сименс» акционерлик жамияти бошқаруви аъзоси доктор Фолькер Юнг раҳбарлигидаги делегация аъзолари 28 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ташриф буюрди.

Бош вазир Ўткир Султонов меҳмонларга Ўзбекистонда «Сименс» компанияси билан ҳамкорликда олиб борилаётган ишларнинг муваффақияти ҳақида гапирар экан, ҳар икки томон ҳам алоқаларни янада чуқурлаштиришдан манфаатдор эканини таъкидлади.

Ўз навбатида, Фолькер Юнг Ўзбекистонда коммуникация тармоқларини ривожлантириш, жумладан, Европа андозасига мос Тошкент — Самарқанд тезюрар поезди қатновини йўлга қўйиш, пойтахт телекоммуникация ҳалқасини ташкил этиш, Урганч ва Хевада троллейбус тармоғини бунёд қилиш, республикадаги аэропортларни қайта таъмирлаш каби масалалар компания янги режаларининг асосини ташкил этишини айтди.

Ўзаро суҳбат чоғида Ўзбекистон ва «Сименс» акционерлик жамияти ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди.

Учрашув сўнгида Ўзбекистон ҳукумати ва «Сименс» компанияси ўртасидаги протокол имзоланди.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Комилжон Раҳимов иштирок этди.

Учрашувда Германиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Райнхарт Биндзайл ҳозир бўлди.

(ЎзА)

ЯДРО ФИЗИКАСИ ИНСТИТУТИ 40 ЁШДА

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти ташкил топганига қирқ йил тўлди. Ана шу давр мобайнида, айниқса, мустақиллик йилларида институт дунёнинг энг йирик илмий марказларидан бирига айланди.

Унинг тадқиқотлари натижалари халқ хўжалигининг турли тармоқларида кенг қўлланилмоқда. Институт ишланмаларидан АҚШ, Германия, Чехия, Канада, Хитой, Финляндия, Ҳиндистон каби давлатлар, шунингдек, Ҳамдўстлик мамлакатлари баҳраманд бўлмоқда. Ўтган давр ичида бу ерда кўплаб фан номзоди ва фан докторлари тайёрланди. Уларнинг талайгина қисми хорижий академиялар ва илмий жамиятларнинг аъзоларидир. 28 октябрь куни институт юбилейига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда Фанлар академияси илмий тадқиқот институтлари, алоқадор вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари, хорижий ва Ҳамдўстлик мамлакатларидан келган меҳмонлар иштирок этди.

Институт директори, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси мухбир аъзоси Б. Йўлдошев мазкур илм даргоҳи фаолияти тўғрисида сўзлаб берди. Фанлар академиясининг президенти Т. Жўраев, Давлат фан ва техника қўмитасининг раиси П. Ҳабибуллаев ва бошқалар институт жамоаси республикамиз илм-фанини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси ҳақида гапирдилар.

Тадбирда республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев иштирок этди.

(ЎзА)

АФҒОНИСТОНДАГИ ВОҚЕАЛАР ХУСУСИДА

Афғонистондаги ҳарбий можаронинг кескин тус олганлиги жаҳон ҳамжамиятини жиддий ташвишга солмоқда. Мухолиф томонлар ўртасидаги уруш ҳаракатларини тўхтатиш ва тинч музокараларни бошлаш зарурлиги тўғрисида кўп мамлакатларнинг мурожаатлари ҳамда нуфузли халқаро ташкилотларнинг БМТ Хавфсизлик кенгаши, Европа парламенти ва Ислом конференцияси ташкилоти қарорларида баён қилинган даъватларга қарамай, Кобул атрофидаги уруш ҳаракатлари яна авж олиб кетди.

Оғир артиллерия ва авиациядан фойдаланиб уруш ҳаракатларини авж олдириш натижасида бегуноҳ қурбонлар сони кўпаймоқда. Афғонистоннинг тинч аҳолиси мамлакатнинг шимолий ҳудудлари ва ундан ташқарига оммавий равишда кўчиб кетиши ҳоллари рўй бермоқда.

Афғонистонда инсон ҳуқуқларининг бузилиши ҳоллари тез-тез содир бўлаётгани алоҳида ташвиш уйғотмоқда.

Ўзбекистон Республикаси минтақа хавфсизлигини мустаҳкамлаш ва қўшни Афғонистондаги можарони бартараф этиш масалаларига алоҳида эътибор қаратмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг хорижий давлатлар бошлиқлари ва нуфузли халқаро ташкилотлар раҳбарлари билан учрашувлари ҳамда музокараларида Афғонистон мавзуси асосий ўрин тутмоқда.

Президент Ислом Каримов Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 48-сессиясида Тошкентда минтақа хавфсизлиги мавзуига бағишланган семинар-кенгаш ўтказишни таклиф қилди, БМТ Бош Ассамблеясининг 50-юбилей сессиясида эса Афғонистонга қурол-яроғ етказиб беришни тақиқлаб қўйиш ташаббуси билан чиқди.

Давлатимиз бошлиғи сўнгги бир неча ой давомидагина БМТ Бош котиби Бутрос Ғолий, Индонезия Президенти Сухарто, БМТ Бош котибининг ўринбосари, БМТ Хавфсизлик кенгашининг раиси, Европа парламенти раиси, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Афғонистон бўйича махсус миссияси бошлиғи номига шахсий мактублар йўллади.

1996 йил 16 январь ва 24 октябрда Европа парламентининг сессиясида қабул қилинган қарорларда Афғонистоннинг ички ишларига ҳар қандай аралашишни тўхтатиш, шунингдек, бу мамлакатга қурол-яроғ етказиб беришни халқаро миқёсда тақиқлаб қўйишга даъват қилинган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг шу йил февраль ойида Европа парламенти раиси К. Хэншга юборган мактубида Европа парламентининг Афғонистондаги вазиятга бундай эътибори «Европадаги бир қанчаси БМТ Хавфсизлик кенгаши аъзоси бўлган етакчи мамлакатларнинг Афғонистон диёрида кўп йилдан буён давом этаётган хунрезликка хотима беришга қатъий иродасининг ифодаси сифатида» баҳоланаётгани қайд этилган эди.

Президент Ислом Каримов Европа Иттифоқига аъзо бўлган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг шу йил июнь ойида Флоренцияда бўлиб ўтган олий даражадаги учрашуви доирасида К. Хэнш билан бўлган мулоқоти пайтида Европа ҳамжамиятини Афғонистон муаммосини ҳал қилиш йўлларини излашга жиддий эътибор беришга яна бир бор даъват қилди.

Асосан Ўзбекистоннинг қатъий ва изчил сиёсати туфайли сўнгги пайтда халқаро ҳамжамиятнинг Афғонистонга эътибори сезиларли даражада ошди. Жумладан, Хавфсизлик кенгаши раисининг БМТ Бош котиби Бутрос Ғолий номига 1996 йил 22 августда юборган мактубида Хавфсизлик кенгашининг аъзолари «Афғонистондаги можарони тинч йўл билан бартараф этишга кўмаклашишга доир яқинда айтилган таклифларни, жумладан, Ўзбекистон Президентининг 1996 йил 23 июлда Хавфсизлик кенгаши раиси номига йўллаган мактубида баён қилинган Афғонистонга қурол-яроғ етказиб беришни тақиқлаш тўғрисидаги таклиф эътиборга олингани» қайд этилади.

БМТ Хавфсизлик кенгашининг шу йил 22 октябрда қабул қилган Афғонистонга доир махсус қарори ҳам шундан далолат беради. Унда Ўзбекистон ва бошқа манфаатдор мамлакатларнинг Афғонистон муаммосини бартараф этишга доир тутган йўл ва таклифлари акс этган. Кўпгина йирик давлатлар, БМТ Хавфсизлик кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар Афғонистонга қурол-яроғ етказиб беришни ёппасига ва тўла тақиқлаш тўғрисида Ўзбекистон киритган таклифни қўллаб-қувватлаганини қайд этиш зарур.

Афғонистондаги можарони тинчлик билан бартараф этиш йўллари хусусида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг 1996 йил 23 октябрдаги баёнотида тавсифлаб берилган Ўзбекистоннинг қатъий ва изчил йўли кўп мамлакат ва халқаро ташкилотлар томонидан қўллаб-қувватланаётгани ҳам мамнунлик уйғотади.

Ўзбекистон ҳукумати Афғонистондаги можарони бартараф этиш йўлларини қидириб топиш мақсадида манфаатдор мамлакатлар билан тез-тез сиёсий маслаҳатлашувларни амалга оширмоқда.

Кейинги пайтда бир қанча мамлакатлар Афғонистон бўйича халқаро конференция ўтказиш тўғрисида турли таклифларни ўртага қўймоқда.

Ўзбекистон Республикаси Афғонистонга бағишланган халқаро конференция чақириш ғоясини қувватлайди ҳамда уни ўтказишда фаол иштирок этишга тайёрдир. Бироқ бундай конференция БМТ шафелигида, Ислом конференцияси ташкилоти, шунингдек, бундай анжуманда қабул қилинадиган қарорлар амалга оширилишига кафолат берадиган БМТ Хавфсизлик кенгаши доимий аъзоларининг иштирокида ўтказилиши зарурлиги асосий шарт бўлиши лозим.

Бундан ташқари, конференцияга Афғонистондаги барча ички кучларнинг вакилларини албатта таклиф қилиш лозим. Бирбирига қарши курашаётган томонлардан бирининг бирон-бир сиёсий мулоҳаза туфайли бу музокара жараёнида иштирок этмаслиги Афғонистонда миллий сулҳга эришиш имкониятини йўққа чиқаради.

Ваколатли халқаро конференцияни чақириш ва ўтказиш барча манфаатдор томонлар иштирокида асосли равишда ва пухта тайёргарлик кўришни тақозо этади.

Бизнингча, фақат Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ўзигина Афғонистон бўйича халқаро конференцияни ўтказиш вақти ва жойини ҳисобга олган ҳолда бундай анжуманнинг тегишли тартибини ишлаб чиқишга қодир. БМТнинг бундай таклифи барча манфаатдор мамлакатлар ва мухолиф томонлар учун мақбул бўлиши мумкин.

Ўзбекистон ҳукумати Афғонистонда тинчликка эришиш, бу жафокаш мамлакат иқтисодиётини қайта тиклаш бўйича тинч бунёдкорлик меҳнатига қулай шароит яратиш учун бундан буён ҳам кучғайрат сарфлайверади.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ҳузуридаги «Жаҳон» ахборот агентлиги

ИСЛОҲОТ — АВВАЛО ОДАМЛАР ОНГИДАГИ ЎЗГАРИШДИР

(Давоми 2-бетда).

ни тушунадиган биронта мутахассис топилмаса?! **Бунинг устига сентябрь ойининг ўрталарида ҳам ғўзани суғориш Жиззах шароитида бутунлай номаъқул иш, ақлга сиғмайдиган усул эмасми?!**

Андижонда деҳқонлар пахтачиликда янги технологияни қўллаб, плёнка остига чигит экиб **50-60 центнердан** ҳосил олаяптилар. Бундай усул билан экилган пахта тез етилади, ёғин-сочинга қолмай териб олинади.

Бундай масалаларда ҳар доим илғор сафларда юрган жиззахликларнинг ҳаракатлари кўринмаяпти. **Янгиликка интилиш, изланиш, ҳосилдорликни ошириш учун ҳаракат сезилмайди.**

Бешинчидан, қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланиш, уларни янгилаш ва таъмирлаш масалаларига етарли эътибор берилмаяпти. Чўлни ўзлаштиришда барча жараён техника ҳисобига бажарилиши назарда тутилган. Буни кўпчилик яхши тушунади.

Бугун қишлоқ хўжалигига техника етишмайди. Буни биз яхши тушунамиз. Ҳозирги кунда вилоятда 2,5 мингта ҳайдов, 400 та чопиқ трактор етишмайди. Лекин мавжуд тракторларнинг ҳам асосий қисми етарли даражада қаровнинг йўқлиги, масъулият бўлмаганлиги, хўжасизлик оқибатида ишдан чиққан. Жамоа мулки ўз мулкидек авайланмаяпти. Қор-ёмғир тагида қолиб кетаяпти. **Мулкка эгалик тушунчаси етарли эмас.**

Нега механизатор ўзининг енгил машинасини ювиб, мойлаб асрайди-ю, хўжалик тракторига жони ачимайди? Ахир ана шу трактор туфайли оиласини боқмайдими? Хўжалик раҳбарлари қаёққа қарашаяпти? Нега улар хўжаликларда тартиб ўрнатмайдилар? Чунки уларнинг ўзларини тартиб-интизомга чақириш керак, деб ўйлайман.

Пахта териш машиналари талабга нисбатан анча оз. Мавжудларининг эса 25 фоизи ўз хизмат муддатини ўтаб бўлган. Бу йил ҳам етиштирилган пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда машиналар хизматидан унумли фойдаланилмаяпти. Ҳар бир машина кунига ўртача бир тонна ҳам пахта тераётгани йўқ. Бундай натижа билан яна нима ҳақида гапириш мумкин? Ҳозирги кунга қадар терилган пахтанинг 20 фоизи машиналар билан йиғиб олинган, холос. Кейинги йилларда машина териминининг улуши 30-40 фоиздан ошмаяпти.

Такрор айтаман, деди нотиқ, техникага хўжасизларча муносабатда бўлинмоқда. Энди техникани ҳеч ким текинга бермайди. Буни англаш вақти келди. Боқимандалик кайфиятини йўқотиш керак. Техника ҳам — **сизнинг мулкингиз, хусусий мулкингиз. Тушуниб олинг.** Энди уни асрашни ҳам, ундан фойдаланишни ҳам билиш керак. Янгисини сотиб ололмасангиз, эскисини авайлаб ишлата олмасангиз, эртага нима қиласизлар? Бу тўғрида бош қотириш вақти етди.

Ерни шудгорлашдан пахтани териб олишгача бўлган барча агротехника қоидаларига амал қилмаслик, янгиликка интилишнинг йўқлиги, ерга эътиборнинг яхши эмаслиги ва пировард натижада деҳқон манфаатдорлигини ошириш чоралари кўриб чиқилмагани — барчаси пахтачиликдаги қолоқликка олиб келган.

Кейинги йилларда республикада дон мустақиллигини таъминлаш борасида сезиларли ишлар амалга оширилди. Ғалла майдонлари кенгайтирилди, соҳага эътибор кучайтирилди.

Жиззах — республикада энг кўп ғалла экиладиган вилоятлардан бири. Бу йил 246 минг гектар ерга ғалла экилиб 496 минг тонна дон етиштириш режалаштирилган эди. Афсус, вилоят давлат хирмонига ўзининг муносиб ҳиссасини қўша олмади.

Кўзланган ҳосилнинг 40 фоизи етиштирилди холос, давлатга сотиш режаси эса атиги 53 фоизга етказилди.

Республикамизнинг бир қатор вилоятларида ғалладан 40-50 центнер ҳосил олинаётган бир даврда, сизларда **суғориладиган ерларда ҳосилдорлик 14 центнерни ташкил қилганлигини қандай баҳолаб, нима деб тушунтирса бўлади?**

Президент масалани кўндаланг қўйди: қани менга айтингчи, ярим миллион тонна ғалла етказиб бериши мумкин бўлган вилоятда нима ишлар бўлаяпти ўзи? Бунинг сабаблари нимада? **Менимча, бунинг сабаби: аввалaмбор боқимандаликда, ўзибўларчиликда, эртанги кунни ўйламай, ишни пала-партиш ташкил қилишда.**

Ўтган йили 20 минг тонна сифатсиз уруғдан фойдаланилган. Бу вилоят бўйича экилган уруғнинг 45 фоизни ташкил қилади. Шундай уруғ тўлиқ униб чиқадими, ҳосилдорлиги қандай бўлади, ҳеч кимни ташвишга солмаган.

Бунинг устига ғалла экиш муддатлари кечиктириб юборилган, 63 минг гектар ғўза қатор ораларига ғалла экишда агротехника қоидаларига риоя қилинмаган. **Ҳар гектар майдонга нормадаги 250 килограмм ўрнига 80-100 килограмм уруғ тушган.** Буни ҳеч ким назорат қилмаган. Уғит вақтида берилмаган ва суғорилмаган.

Уруғ сифатли бўлмагани, тўла униб чиқмагани учун ғалла вилоятнинг ҳамма майдонларида сийрак бўлиб қолгани сабабли уни бегона ўт босган. Ўрим-йиғим мавсуми кечикиб, кўзланган муддатдан ўтиб кетган ва 45-50 кунга чўзилган.

Арнасой (Б. Раҳмонов), Дўстлик (А. Ҳожимуродов), Мирзачўл (Т. Есимов) ва Пахтакор (Ў. Олимов) туманларининг 60 фоиз майдонидаги ғаллани бегона ўт босиб кетган. Бу майдонларнинг аксарият қисмини комбайн ҳам ўролмаган ва ҳосил далада қолиб кетган. Ишга шундай муносабат билан ғалладан юқори ҳосил олиб бўладими? Бу ўзини-ўзи алдаш эмасми? Агрономлар, мутахассислар йил бўйи нима билан шуғулланади? Улар қаёққа қарашди? Наҳотки, бефарқлик шу даражада бўлса? Бундай ҳолатга энди чидаб бўлмайди! Унга чек қўйиш керак!

Деҳқончиликда ерга, ишга бўлган муносабатни кескин ўзгартирмай, ерга ҳам, етиштирилаётган маҳсулотга ҳам эгалик ҳиссини кучайтирмасдан туриб қишлоқ хўжалигида ислоҳот қилиб бўлмайди.

Ачинарлиси шундаки, ҳанузгача қишлоқ хўжалигида пайчиликни, хўжалик аъзоларининг умумий мулкдаги улушига қараб ҳақ тўлаш тизимини ривожлантириш масаласига эътибор берилмаяпти.

Ерга бўлган муносабат йилдан-йилга ёмонлашмоқда. Айниқса, уни талон-торож қилиш, шахсий бойлик орттириш йўлида фойдаланиш ҳоллари учрамоқда. Биргина Мирзачўл (ҳоким Т. Есимов) туманидаги «Пахтазор» хўжалигида (раиси М. Файзиев) ноқонуний равишда 170 гектар ер томорқа сифатида бўлиб бериб юборилган. 190 гектар ерга мелиоратив ҳолати ёмонлиги ва техника етишмаслиги туфайли экин экилмаган. **Вилоят бўйича пахта учун ажратилган майдоннинг минг гектарига чигит экилмай қолди. Яна минг гектар ерда қаровсизлик туфайли чигит унмай қолиб кетган.** На туман ҳокимлиги, на вилоят агросаноат уюшмаси бу фактларга ўзларининг баҳоларини бермаганликларини, вилоят раҳбарлариятининг эса кузатувчиликдан нарига ўтишга кучи етмаётганини қандай баҳоласа бўлади?

Бир қатор пахта тозалаш заводларида пахта толасининг камомади аниқланган. Масалан, Зафаробод туманидаги (ҳоким С. Абдусатторов) пахта тозалаш заводи фаолияти текширилганда 2 минг тонна пахта толаси, 9 минг тонна чигитнинг камлиги аниқланган. Пахтакор (ҳоким Ў. Олимов), Дўстлик (ҳоким А. Ҳожимуродов) туманларидаги пахта заводларининг ҳар бирида бир ярим минг тоннадан пахта толаси кам келган.

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларнинг амалга ошириш йўлида мулк нодавлат шаклларига ўтказилди. Кўплаб деҳқон-фермер хўжаликлари тузилганлиги хусусида ҳисоботлар берилди. Лекин, нега маҳсулот етиштиришда кўзланган натижага эришилмаяпти? Чунки мулкчилик шакли ўзгаргани билан ишни ташкил қилиш Мирзачўл, Арнасой ва Зомин туманларида эскича усулда олиб борилмоқда. **Мулк эгалари ўз ҳақ-ҳуқуқларини билмайдилар. Хусусийлаштирилган фермаларда қорамол сони, сут етиштириш кескин камаймоқда.**

Бу ўз навбатида соҳани ҳокимлардан бошлаб, агросаноат мутахассисларигача ўзибўларчилик ҳолатига ташлаб қўйганлигидан дарак беради.

Юртбошимиз вилоятда иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш борасидаги ишлар ҳам қониқарли эмаслигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Вилоятда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, халқ хўжалиги соҳаларини ривожлантириш, ижтимоий масалаларни ҳал қилиш борасида ҳам қатор камчиликларга йўл қўйилган.

Аввало бозор иқтисодиёти моҳиятини тўла англаб етиш, қимматли қоғозлар бозорини ривожлантириш борасида олиб борилаётган ишлар қониқарли эмас.

Вилоят корхоналарида дебитор ва кредитор қарзлар ойдан-ойга кўпайиб бормоқда.

Шу йил текширилган 300 дан ортиқ ташкилотнинг 70 фоизидан 9.2 миллион сўм зарар келтирилганлиги, ҳар учтасидан биттасида эса катта миқдорда ўғрилик ва камомадга йўл қўйилганлиги аниқланган.

Жорий йилнинг 9 ойи якунига кўра, вилоятда эмиссия улуши 71.2 фоиз миқдорида қайд этилган бўлиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан эса 18 фоизга ошган. Бу рақам Зомин, Арнасой, Мирзачўл, Фориш ва Бахмал туманларида 80-85 фоизни ташкил қилган. Бу муаммо заминида аҳолига хизмат кўрсатиш шахобчаларини кўпайтириш, улар ишини тубдан яхшилаш, кўплаб халқ истеъмоли маҳсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, пештахталарни харидоргир товарлар билан тўлдириш вазифалари ётганлиги ҳеч кимга сир эмас.

Мавжуд 562 та қишлоқнинг ярмидан кўпроғида косибчилик, тикувчилик устахоналари йўқ. Шундай экан, прокат хизмати кимёвий тозалаш, кир ювиш, сураткашлик, телевизор ва музлатгичларни тузатиш сингари бироз тайёргарлик ва махсус малака талаб этадиган хизматлар ҳақида нима дейиш мумкин?

Савдо ҳиссадорлик жамиятларига қарашли дўконларнинг пештахталари бўм-бўш. Айрим дўконларнинг ёзувлари, иш режими йўқ. Атрофи санитария талабларига жавоб бермайди. Аксарият ҳолларда улар эрталабдан кечгача очилмайди. Бундай ҳолат Ғаллаорол (Т. Умурзоқов), Пахтакор (Ў. Олимов), Зомин (Ш. Абдуғаниев), Бахмал (Х. Суюнов) ва бошқа туманларда кўплаб учрайди.

Қишлоқда ишчи ўринларини барпо этиш масалалари бугунги куннинг энг долзарб вазифасига айланмоғи лозим, деб қайд этди нотиқ. Шу ўринда вилоятнинг хусусиятидан келиб чиқиб айтмоқчиманки, аҳолининг 50 фоизга яқини тоғли Фориш, Бахмал, Ғаллаорол ва Зомин туманларида яшайди.

Чўл туманларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналари, кичик саноатни олиб кириш ҳисобига қўшимча ишчи ўринларини яратиш чораларини кўриб, тоғли аҳолини ана шу жойларга фойдали меҳнатга жалб этиш тадбирларини ишлаб чиқиш вилоят раҳбариятининг ҳаёлига ҳам келмаган.

Айни пайтда иш сўраб мурожаат қилаётганларнинг аксариятини ёшлар ташкил этаётгани ва вилоят аҳолиси бир йилда ўртача 23 минг кишига кўпаяётганлиги назарда тутилса, юқоридаги вазифанинг яна ҳам долзарблигини англаш қийин эмас.

Фуқаролар соғлиғини мустаҳкамлаш, турмуш шароитини яхшилаш, таълим-тарбия ва маданий-маънавий ишларни жонлантириш маҳаллий ҳокимият идораларининг, ҳар бир раҳбарнинг кундалик ишига айланмоғи лозим.

Уй-жой, қишлоқ мактаблари, тиббиёт пунктлари, маиший хизмат объектлари, телефонлаштириш масалаларини ҳал этишга доир ҳукуматнинг қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурининг бажарилишини яна бир бор танқидий кўз билан кўриб чиқиш даркор. **«2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури»ни** бажариш вилоятда эътибордан четда қолган.

Вилоятда аҳоли соғлиғини сақлаш, тиббий хизматни яхшилаш борасидаги ишлар кўнгилдагидек эмас. 346 та қишлоқ тиббиёт шоҳобчаларининг фақат 32 фоизи махсус биноларда жойлашган, 70 фоизида эса телефон алоқаси йўқ.

Аҳоли ўртасида юқумли вирусли гепатит, ўткир ичак касалликлари билан касалланиш даражаси пасаймаётир.

Ёш авлодни вояга етказиш, уларни муносиб фарзандлар қилиб тарбиялаш вазифаларини ҳал қилишда ҳам камчиликлар кўп.

Вилоятда кейинги йиллар ичида 61 та болалар боғчаси аввало раҳбарларнинг калтабинлиги ва масъулиятсизлиги оқибатида турли баҳоналар билан ёпиб қўйилган. Ваҳоланки, ҳозирги кунда боғча ёшидаги болаларнинг фақат 20 фоизигина тарбия муассасаларига жалб этилган, холос.

Халқ таълими ислоҳоти бўйича олиб борилаётган ишлар ҳам яхши эмас. 485 та мактабнинг ярмидан кўпроғи мослаштирилган биноларда жойлашган, 11 таси эса қулаб тушадиган ҳолатда. Шунга қарамай, мактаблар қурилиши суст олиб борилмоқда.

Ўқиш ва ўқитишнинг энг илғор тажрибаларини жорий этишга кам эътибор берилмоқда. Вилоятда мактабларни ўқитувчи кадрлар билан таъминлаш 92 фоизга бажарилган. Химия, биология, тарих, чет тили фанлари бўйича ўқитувчи кадрлар етишмайди. Мавжуд мактабларнинг 50 фоизидагина компьютерли синфлар ташкил қилинган. Бироқ уларнинг 30 фоизи ишламайди.

Бахмал, Фориш, Пахтакор, Дўстлик, Жиззах, Зомин туманларида клублар ва стадионларнинг ташландиқ ҳолатга келиб қолиши, айниқса, ташвишли. Бу соҳага жавоб берадиган раҳбарлар ўз иш услубларини замон талаби даражасига кўтариш чораларини белгилаб олишлари зарур, деди Президент.

Томирида миллий ғурур, Ватан ишқи жўш урмаган одамдан жасорат кутиб бўлмайди. Биз шундай муҳит яратишимиз керакки, юртимизнинг ҳар бурчагида, ҳар бир фуқаро қиёфасида озод ва обод Ватандан фахрланиш ҳисси кўзимизни яшнатиб турсин. Бу борада ҳокимликлар билан бирга, маҳалла оқсоқоллари, хотин-қизлар кенгашлари «Соғлом авлод учун» ва «Камолот» ёшлар жамғармалари ҳамда кенг жамоатчиликнинг бошини қовуштириб ишлаши лозим. Шуни яхши билиб олишимиз керакки, **жамоат ташкилотлари фаолияти энг таъсирчан ва ҳозиржавоб фаолиятдир.** Чунки, улар бевосита одамлар кундалик ҳаёти ва ташвиши билан узвий боғланган. Жамоат ташкилотлари ва фуқаролар ўз-ўзини бошқариш органлари ишини кучайтириш, уларнинг жамиятда тутган мавқеини ошириш зарур.

Ислоҳот — энг аввало одамлар онгидаги ўзгаришдир. Токи бизнинг тафаккуримиз эскича қарашлардан халос бўлмас экан, бугунги кун вазифасини ҳар бир замондошимиз онгига, қалбига етказмас эканмиз — туб ўзгаришларга эриша олмаймиз.

Дунёқарашни ўзгартиришдек улкан, кенг қамровли масалаларни ҳал этишда матбуотнинг ўрни катта. Вилоят газеталари, радио ва телевидениеси имкониятларидан тўла фойдаланилмаяпти. Тўғри, «Жиззах ҳақиқати» ва «Жиззакская правда» газеталари ўзларини янги давр талабларига бирмунча мослаштиришга интилаяптилар. Бироқ, ислоҳотларнинг муҳим бўғини бўлган қишлоқ аҳли турмуши, унинг маданиятига доир муаммоли, таҳлилий ва танқидий мақолалар кам берилмоқда.

Айниқса, буюк соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги жаҳон жамоатчилиги томонидан кенг нишонланаётган, миллатимиз ва давлатимиз тарихида янги даврни очиб бераётган бу улкан воқеа нимагадир вилоят газеталари саҳифаларида етарлича ёритилмаяпти. **Ватанпарварлик мавзуидаги чиқишлардан қониқиш ҳосил қилиш қийин.**

Мамлакатимиз раҳбари ўз нутқида кадрлар масаласига алоҳида эътиборни қаратди.

Ислоҳотларнинг муваффақияти кадрларнинг малакасига, уларнинг ташкилотчилик қобилиятига, янги давр талабларини нечоғлик ўзлаштириб олганига, жонкуярлигига, ҳалол ва поклигига, қолаверса, ватанпарварлигига боғлиқ.

Шу сабабли янгича фикрлайдиган, янгиликка чанқоқ, замонавий соҳаларни чуқур англаб етадиган ёшларни тарбиялаб, уларни ҳеч иккиланмай раҳбарлик лавозимларига қўйишимиз керак. Шу йўл билан биз ўз сафимизни тозалашга, бошқарув тизимининг мустаҳкамланишига эришамиз.

Вилоятда бу ишга ёндашилмаяпти. Ҳамон ишни эскича усул билан ташкил қилаётган, ислоҳотларни амалга оширишга доир қонун-қоидаларни яхши билмайдиган, замон талабларига етарли жавоб бера олмайдиган кадрлардан воз кеча олинмаяпти. Кадрлар сиёсатида аниқ тизим йўқ. Уларни тарбиялаш, жой-жойига қўйишда ошна-оғайнигарчилик, таниш-билишчилик, маҳаллийчилик иллатлари ҳамон давом этмоқда.

Ҳаммамиз бир юртнинг фарзандимиз, Ўзбекистон — ватанимиз учун жон куйдириб яшаб, меҳнат қилишимиз, муаммоларни биргалашиб ҳал қилишимиз зарур. Маҳаллаларни қишлоқларни, туманларни, қолаверса, вилоятларни бир-биридан ажратишга, «Менинг киндик қоним фалон маҳаллада ёки даҳада тўкилган!» деб юришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ! Энди ана шу касалликдан қутилиш керак!

Биз учун Ватан битта! Мамлакат битта! Бизни битта манфаат бирлаштиради: мустақил Ўзбекистон манфаатлари! Ана шу буюк мақсад, олий манфаат йўлида бирлашиб курашишимиз керак.

Вилоятда хотин-қизларни раҳбар лавозимларга кўтаришга, уларга масъулиятли вазифаларни топширишга эътибор берилмаяпти.

Раҳбарликнинг барча бўғимларига инсофли, диёнатли, тажрибали, аввал халқни, Ватаннинг равнақини ўйлайдиган инсонлар бошчилик қилмас экан, вилоятда тартиб ҳам бўлмайди, иш ҳам юришмайди. **Бошқарув тизимини такомиллаштириш бевосита раҳбар маънавияти, унинг шахс сифатидаги камолоти, етук ва комил инсонлиги билан боғлиқ бўлиб қолмоқда.**

Шунинг учун биз турли тоифа ва даражадаги раҳбар кадрлар танланаётганда уларнинг қобилияти, билим даражаси, тажриба ва кўникмаси билан бирга, маънавий қиёфасига ҳам жиддий эътибор бермоғимиз лозим.

Одамлар дардига қулоқ солмайдиган, ўзининг манфаатидан бошқа нарсани ўйламайдиган, турмушимиз фаровон бўлишига тўғаноқ бўлаётган, халқ мулкини талон-торож қилаётган таъмагир мансабдорлар энди этагини йиғиштириб олсин.

Умуман олганда салбий ҳодисаларнинг барчаси, жумладан, жиноятчилик ҳам маънавий қашшоқлик, маърифий кемтиклик шароитида вужудга келади. Ана шу хулосадан келиб чиқиб айтиш мумкинки, қонунбузарликнинг олдини олиш, тартиббузарликка қарши курашни кучайтириш, ҳозирги иқтисодий ислоҳотларнинг амалга ошириш даврида қонун устуворлигини таъминлаш фақат ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининггина эмас, балки ҳар бир раҳбарнинг, маҳалланинг, жамоатчиликнинг ҳам муҳим вазифасига айланиши керак, деди юртбошимиз.

Албатта, бу борада вилоятда бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Лекин кўрилган барча чора-тадбирларга қарамасдан, вилоятда жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олишда қатор камчиликларга йўл қўйилган.

Ўтган ярим йилда жиноятнинг оғир ва ўта оғир турлари кўпайган. Одам ўлдириш, босқинчилик, ўзгалар мулкини талон-торож қилиш ҳолатлари камайган. Бундай жиноятлар кўпроқ Жиззах, Арнасой, Зомин ва Мирзачўл туманларида содир этилган. Жиззах шаҳри, Ғаллаорол, Зафаробод, Зомин ва бошқа туманларда маст ҳолда жиноят содир этиш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўпайган.

Вилоятда жазонинг муқаррарлиги тўлиқ таъминланмаётир. 1995 йилда 235 та ёки ҳар ўн жиноятнинг бири, жорий йилнинг ўтган даврида эса 135 та жиноят очилмаган. Уларнинг аксарият қисми оғир ва ўта оғир жиноятларни ташкил қилади.

Қонун устиворлигини таъминлашга масъул идораларнинг ходимлари томонидан ҳам жиноят содир этиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. 1995 йилда вилоят прокуратурасининг, ички ишлар бошқармасининг 9 нафар ходими мансаб ваколати доирасидан чиқиш каби жиноятларни содир этганлар.

Вилоятда балоғатга етмаган ёшлар ўртасида жиноятлар сони кўп. Улар вилоят, туманлар ҳокимлари, фуқаролар йиғинлари оқсоқоллари, маҳалла жамоатчилиги, маориф, прокуратура, ички ишлар ходимларини сергаклантириши керак эди. Бу жиноятларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш, уларнинг олдини олиш чораларини белгилаш бўйича амалий иш йўқ.

Президентимиз пировардида бундай деди:

Жиззах вилояти аҳли олдида турган ижтимоий-иқтисодий соҳаларда бажарилиши лозим бўлган катта вазифалар ҳали жуда кўп. Жиззах аҳли бағри кенг, қалби қайноқ, ғурурли ва адолатли халқдир. Унинг меҳнатсеварлиги, шижоати ва ғайратини яхши биламиз. Катта бунёдкорлик ишларини амалга оширишига ишонамиз.

Вилоятнинг истиқболи учун ҳамма аҳиллик билан, қўлни-қўлга бериб, бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилса, ўйлайманки, бу воҳа тараққиёти тезлашади.

Энди фақат имконият ва ҳаракатлар бирлиги, ғоялар ва мақсадлар бирлиги керак. Ана шунда Жиззах ҳам она юртимиз буюк келажаги йўлида, унинг бой-бадавлат, ривожланган мамлакатга айланишида ўзининг катта улушини қўшади. Иншооллоҳ, ана шундай эзгу-ниятларимизга етамиз.

(ЎзА).

• *Бугун — Туркия Республикаси мустақиллиги куни*

ҚАЛБЛАРИМИЗ ТУТАШДИР

Ушбу байрам муносабати билан Туркия Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Эрдўғон Айтун мухбиримизга қуйидагиларни сўзлаб берди.

— Биринчи жаҳон урушидан кейин Усмонли турк империясига путур етгандан ва у бошқа мамлакатлар томонидан ишғол қилингандан сўнг. Мустафо Камол Отатурк келгунга қадар истилочилар халқимиз бошига чексиз азоб ва уқубатлар солишди — дейди жаноб элчи — Кўп йиллик жангу-жадаллардан сўнг Отатурк қўмондонлиги остидаги турк армияси 1922 йилнинг 30 августида ғалабани тўла-тўкис қўлга киритди. Туркия 1923 йилнинг 29 октябрида мустақил республика, деб эълон қилинди.

Мамлакатимиз 73 йил мобайнида катта йўлни босиб ўтди. У 1918-1923 йилларда сиёсий мустақилигини сақлаб қолиш билан бирга Отатурк бошчилигида тараққиётнинг янги босқичига кўтарилди. Бу хусусан, саноат маҳсулоти умумий ҳажмининг қишлоқ хўжалик маҳсулотига нисбатан анча ошгани, ишлаб чиқаришнинг марказлашуви, қишлоқ хўжалиги самарадорлиги ҳамда чет элга мол чиқариш кўрсаткичининг ошишида намоён бўлди. Шунингдек, мамлакатда қонунчилик базаси барпо этилиб, бутун давлат тузилмаси ўзгартирилди. Дин билан давлат ишлари бир-биридан ажратилди. Бундай тадбирлар Туркиянинг тез суратларда тараққий этишида омил бўлди.

Ҳозирги кунда мамлакат саноати ва хизмат кўрсатиш соҳаларига хорижий сармоялар кенг жалб этилмоқда. Республикамизнинг жаҳон бозоридаги ўрнининг мустаҳкамланиб бораётганлиги эса қувончли ҳолдир. Айни дамда Туркия экспортининг ҳажми 21 миллиард АҚШ долларини ташкил қилмоқда. Турк ишбилармонларининг четга киргизаётган сармоясининг умумий кўрсаткичи эса 20 миллиард долларга етди. Туризмдан олинаётган соф даромад 6-7 миллиард долларга тенг бўлмоқда.

Бу муваффақиятларнинг ҳаммаси, аввало, мамлакатда ички барқарорлик ва ташқи сиёсатда тинчлик таъминланганининг самарасидир. Камол Отатурк васият қилиб айтганидек, турк миллати, хусусан, унинг ёш авлоди, ўз йўлига ҳам, қўлига ҳам, дилига ҳам илму маърифатни машъала қилиб олганлиги учун шундай улкан ютуқларга эришгандир.

Шуни мамнуният билан айтмоқчиманки, Ўзбекистоннинг мустақилликка эришуви бизнинг мамлакатимизда катта қувонч ва ҳаяжонга сабаб бўлди. Зеро, тақдир тақозаси билан маълум муддат икки қардош халқнинг йўллари айро тушган эди. Яратганга шукрлар бўлсинки, биз яна бир-биримизни топдик. Шу боис ҳам, мамлакатимиз ҳукумати қардош Ўзбекистон билан ҳар томонлама муносабатларни ривожлантиришга алоҳида аҳамият бериб келмоқда. Ҳозирда икки мамлакатнинг ҳамкорлик алоқалари иқтисодиётнинг барча соҳаларини қамраб олган. Агар бугунги кунда турк сармоядорларининг мамлакатингиз иқтисодиётига киритган сармоя лойиҳаларининг умумий кўрсаткичи 1 миллиард доллардан ошганлигини, юртингизда 220 дан ортиқ қўшма корхона ва фирмаларнинг фаолият кўрсатаётганлигини инобатга олсак, унда ўзаро алоқаларимизнинг истиқболли эканлигига тўла ишонч ҳосил қиламиз.

Умуман, ҳар икки халқ ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш борасида бажарилган юмушлар бисёр. Истиқболдаги режалар бундан-да улкан. Ҳақиқатан ҳам тараққиёт йўлида ишончли, синалган дўст билан елкама-елка туриб, ҳамкорлик қилиш эзгу орзуларнинг рўёбга чиқишига ёрдам беради. Ўзбекистон ва Туркия ўртасида тобора мустаҳкамланиб бораётган муносабатлар бунга ишонч туғдиради.

«Халқ сўзи» мухбири,
Фурқат САНАЕВ,
ёзиб олди.

Internet
ДУНЁ: ЭНГ СЎНГГИ ЯНГИЛИКЛАР

АТОМ ҚУРОЛИ ТАРИХИ

Американинг «Вашингтон-пост» газетаси собиқ Совет Иттифоқининг атом қуроли ривожланиш тарихини маҳфий ҳужжатлар асосида ўз мақоласида ёритди.

Гап шундаки, Совет Иттифоқи барбод бўлгандан сўнг бир йилдан кейин россиялик етакчи атомчи-олимлар АҚШ билан уларга собиқ Совет Иттифоқи худудида ўтказилган барча ядро қуроли синовлари ҳақида қимматли маълумот беришлари ҳақида шартнома тузишган эди. Бу хужжат АҚШга Россия ҳарбий саноати ва бу борадаги тадқиқотлар ҳақида муҳим маълумот беради. 17 бобдан иборат ушбу хужжат кейинги 41 йил ичида собиқ Совет Иттифоқида ўтказилган ядро қуроли синовлари ҳақида маълумотларни ўзида тўплаган. Бироқ, деб таъкидлайди газета, ушбу ҳужжат Россия ядро саноати учун ҳеч қандай ҳавф-хатар туғдирмайди. Хужжатда ядро қуролининг схемалари ва чизмалари йўқ. Шу боис Россия ҳеч нарсадан хавфсирамаса ҳам бўлаверади, деб ёзади «Вашингтон-пост».

СИЭТЛ – ЭНГ ҚУЛАЙ ШАҲАР

АҚШда ишбилармонлик ва оилавий ҳаёт учун энг қулай шаҳар Сиэтл ҳисобланади.

Дунёда эса Торонто худди шундай мавқега эга. Ишбилармонлик ва шахсий ҳаёт учун энг қулай 15 та АҚШ ва 5 та дунё шаҳарлари рўйхатини эълон қилган «Форчун» журнали ана шундай хулосага келди. Дунё миқёсида Торонто худди шу жиҳати билан биринчи ўринда туради. «Форчун» журналининг таъкидлашича, бу шаҳарда жиноятчилик жуда паст даражада, кўчалар саранжом-саришта, кўплаб дам олиш парклари, музейлар, кутубхоналар, кинотеатрлар мавжудлиги туфайли ана шундай юқори ўринга кўтарилган. Дунё шаҳарлари ичида Лондон иккинчи ўринда, Сингапур учинчи, Париж тўртинчи, Гонгконг бешинчи ўринни эгаллади. Ажабланарли томони шундаки, мазкур рўйхатга Нью-Йорк шаҳри кирмаган. Чунки бу сафар асосан ишбилармон бўш вақтини қандай ўтказиш асосий ўринга қўйилган. Худди ана шу жиҳатлари билан Нью-Йорк бир қанча Америка шаҳарларидан ортда қолмоқда.

МАРКАЗИЙ ОСИЁНИ ЎРГАНИШ ИНСТИТУТИ ОЧИЛДИ

Вашингтон (ЮСИА). Бу ерда Марказий Осиёни ўрганиш бўйича тадқиқот институти очилиш маросими бўлиб ўтди.

Маросимда Оқ уй, дипломатик корпус ва жамоатчилик вакиллари иштирок этишди. Янги институт аҳамияти ҳақида гапирган АҚШ давлат котиби ўринбосари Д. Холен Марказий Осиёдаги янги давлатларнинг суверинетети, мустақиллиги ва ҳавфсизлигини қўллаб қувватлашдан АҚШ манфаатдор, деди. Шунингдек, у АҚШ ушбу худуддаги давлатларнинг жаҳон ҳамжамияти ва бозорига мувоффақиятли қўшилишига АҚШ ҳар томонлама кўмак беради, деди.

ЖАНГЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

КОБУЛ, 28 октябрь (Би-Би-Си). Ҳукумат қўшинлари Афғонистон пойтахтига қарата бугун иккинчи бор авиазарба беришди. «Толибон» кучлари шаҳарни ўз қўлларида ушлаб туришни давом эттирмоқдалар. Шунингдек, улар шимол томонда генерал Дўстим қўшинлари тўпланган йўналишда жангларни давом эттиришмоқда.

КОБУЛ. (Рейтер). Ҳукумат қўшинлари Кобулдаги толибларнинг ҳаво ҳужумига қарши мудофаа кучларига аниқ зарба беришди. Гувоҳларнинг таъкидлашича, ушбу ҳужум натижасида толибларнинг бир қанча ҳаво ҳужумига қарши қурилмалари яксон қилинган.

КОБУЛ. (Франс-Пресс). Кобулни штурм қилаётган толибларга қарши бирлашган кучлар бўлинмалари пойтахтда жойлашган ҳарбий объектларни яна бомбардимон қилишди.

АСЛО СЎНМАС ШУҲРАТИ БОР СОҲИБҚИРОННИНГ

Самарқандда буюк соҳибқирон Амир Темур ҳазратлари таваллудининг 660 йиллиги катта тантана билан нишонланди.

Самарқандликлар бу қутлуғ айёмга пухта ҳозирлик кўришди. Амир Темур ва темурийлар номи билан боғлиқ қадимий меъморчилик обидаларида катта ҳажмда таъмирлаш ва қайта тиклаш ишлари бажарилди. Бундан беш-олти аср муқаддам буюк соҳибқирон режалари ва орзуларини муҳташам ёдгорликларда мужассам этган юзлаб, минглаб беназир меъморлар, қурувчилар санъати меҳнатига чуқур эҳтиром билан қараган самарқандликлар бугун ўзлари ҳам ана шу улуғ аждодлар меросининг муносиб ворислари эканликларини исботладилар.

Муборак маърака арафасида шаҳар марказида бунёд этилган Амир Темур номидаги майдон, Самарқанддаги барча ёдгорликлар сарвари ҳисобланмиш қайта таъмирланган Гўри Амир мақбараси ҳам шундан далолат бериб турибди.

Айнан соҳибқирон даҳоси ва саъй-ҳаракатлари туфайли Самарқанд ер юзининг сайқалига айланди. Бугун самарқандликлар Амир Темурга ўрнатган улуғвор ёдгорлик миннатдор авлодларнинг буюк аждодларига бўлган чуқур эҳтироми рамзидир. 1996 йилнинг 18 октябри қадимий шаҳар йилномаси саҳифаларига заррҳал ҳарфлар билан битилиши аниқ. Бир пайтлар соҳибқирон ўз салтанатининг пойтахти этиб танлаган ва бутун умри давомида унинг гуллаб-яшнаши хусусида қайғурган шаҳарда унга муҳташам ҳайкал худди худди шу куни очилди. Айнан шу санада республика Президенти шаҳар байроғига биринчи рақамли «Амир Темур» орденини қадаб қўйди.

Самарқандда Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги тантаналари шу тарзда бошланган эди. Юбилей кунларида вилоятнинг барча шаҳар ва туманларида шу муносабат билан тадбирлар бўлиб ўтди. Соҳибқирон номи билан аталувчи хўжаликлар, мактабларнинг кўпчилигида унга ўрнатилган ёдгорликлар очилди.

Шаҳарда 25 октябрь куни бўлиб ўтган асосий тантаналарга қурилган ҳозирлик самарқандликларга ҳам, унинг меҳмонларига ҳам маъқул тушгани аниқ. Муборак жума тонгиданоқ шаҳри азим дарвозаси — Самарқанд халқаро аэропорти байрам тусини олди. Тантаналарда қатнашиш учун бу ерга ҳукуматимиз раҳбарлари ташриф буюришди. Меҳмонлар орасида ана шу қутлуғ маъракада қатнашиш учун жаҳоннинг ўндан зиёд давлатидан келган юздан ортиқ олимлар, маданият арбоблари ҳам бор эди. Жамоатчилик вакиллари, ёшлар меҳмонларга қучоқ-қучоқ гуллар билан пешвоз чиқишди.

Тўйга ташриф буюрган меҳмонлар, даставвал, Самарқанднинг кўркам жойида қад кўтарган Амир Темур ҳайкалини зиёрат қилиб, унинг пойига гулдасталар қўйишди. Улуғ бобомиз номи билан аталувчи гўзал хиёбон, мавжланиб турган фавворалар меҳмонларни мафтун этди. Гўри Амир хилхонаси зиёрати эса байрам иштирокчилари ҳаёлини мозийнинг олис қаърига етаклади. Бибихоним жомеъ масжиди, Шоҳи Зинда қадамжолари, Афросиёб музейига ташриф улар қалбида ўчмас из қолдиргани аниқ. Меҳмонлар шунингдек, Самарқанд туманида бўлишиб, қишлоқ меҳнаткашлари ҳаёти билан танишдилар.

Куннинг иккинчи ярмида «Афросиёб» меҳмонхонасининг конференцзалида юбилей тантаналарини оммавий ахборот воситаларида ёритиш учун Самарқандга ташриф буюрган журналистлар учун матбуот конференцияси ўтказилди. Журналистларнинг Амир Темурнинг жаҳон тарихида тутган ўрни хусусида берган саволларига олимлардан Люсьен Керен (Франция), Син Гуанген (Хитой), К. Като (Япония) ва бошқалар жавоб қайтаришди.

Фурсатдан фойдаланиб биз ҳам тантана иштирокчиларидан бир неча нафарига Амир Темур шахси ва унинг жаҳон тарихида тутган ўрни, юбилейдан олган таассуротлари хусусида ўз фикрларини билдиришларини сўраб мурожаат этдик.

Люсьен Керен, франциялик меҳмон:

— Амир Темур шубҳасиз, жаҳон цивилизациясида катта из қолдирган буюк шахсдир. Зотан, Темур ва темурийлар даврида санъат ва маданиятнинг барча турлари гуркираб яшнаган. Шаҳарсозлик, меъморчилик, тасвирий санъат, илму фан, мусиқа, адабиёт ўта ривожланган. Бу соҳалар нафақат пойтахтда, балки темурийлар бошқарган мамлакатларнинг чекка шаҳарларида ҳам равнақ топган. Соҳибқирон шахсияти ва тарихига қизиқиш Европа, хусусан Францияда жуда кучли бўлган. Архиепископ Иоаннинг «Темур ва унинг саройи» асари соҳибқирон ҳаётлиги давридаёқ битилган ва кўпчилик қироллар, олимларга маълум эди. Бертрандо де Мичнанеллининг 1415 йилда ёзилган «Амир Темур ҳаёти», Марино Санудонинг 1493 йилда, Пьетро Перондининг «Скифлар императори Буюк Темур ҳаёти» номли 1553 йилда чоп этилган китоблари ва бошқа ўнлаб битиклар бундан далолатдир. Шуни ишонч билан айта оламизки, Амир Темур инсониятнинг мангу мурожаат қиладиган даҳоларидан бири бўлиб қолиши аниқ.

Син ГУАНГЕН, хитойлик олим:

— Европа мамлакатларидан Ҳиндистон ва Хитойга олиб борадиган ва шу ерлардан Марказий Осиё орқали ўтадиган ҳамда тарихда Ипак йўли деб аталган халқаро йўлни тиклашда Амир Темурнинг хизмати беқиёсдир. Унинг деярли барча асосий йўналишларини эгаллаб олган Темур бу йўлда карвонларнинг хавфсизлигини таъминлаш тадбирларини кўрди. Шарқ ва Ғарб ўртасидаги савдо-сотиқ муносабатларининг ҳар томонлама ривожланишига катта эътибор берди. Умуман, Амир Темурнинг ташқи ва ички сиёсати фақат ўша давр учун эмас, ҳатто бугунги кунда ҳам назарий ва амалий аҳамиятга эга.

Юбилей тантаналари ҳақида гапирадиган бўлсак, унинг юксак савияда ўтганлигини айтиш жоиз. Буюк фарзандларини унутмайдиган, уларнинг номини асрлар оша шарафлаб келаётган халқ ҳар қанча таҳсинга лойиқдир.

Комил АШРАПОВ, қирғизистонлик меҳмон:

— Мен айнан бу анжуман иштирокчиси эмасман. Аммо Самарқанддаги тантаналарни кўриб, бир-икки кун тутилиб қолсам-да, унда қатнашишни ният қилдим. Амир Темур бобомиз барча туркий халқлар равнақи йўлида жон куйдирган. Бугун у кишининг ана шундай улуғ тўйида қатнашаётганлигимдан хурсандман.

Самарқанд беқиёс гўзаллашибди. Одамларининг кайфияти кўтаринки. Бу туғишганларимиз юртида ишлар яхши кетаётганлигини кўрсатаяпти. Ахир бундай улкан маъракаларни ўтказиш ҳозирги шароитда унча-мунча давлатнинг қўлидан келмайди. Самарқандда олиб борилаётган қурилишлар миқёсидан ҳайратландим. Сизларга чин юракдан бундан ҳам яхши яшашларингизни тилайман. Бундан кейин ҳам Амир Темур бобомизнинг руҳи сизларни ҳамиша қўлласин...

Кечқурун эса қадимий Самарқанднинг юраги бўлмиш, Регистонда вилоят жамоатчилик вакиллари ва меҳмонлар буюк соҳибқироннинг 660 йиллик тўйи муносабати билан тайёрланган байрам томошаларига тўпланишди. Санъат усталарининг дилрабо куй-қўшиқлари, бадиий чиқишлари, театрлаштирилган томошалари барчага манзур бўлди. Байрам тантаналари, халқ сайллари шанба ва якшанба кунлари ҳам давом этди.

Музаффар МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи»нинг махсус мухбири.

• «Оқ олтин — 96»

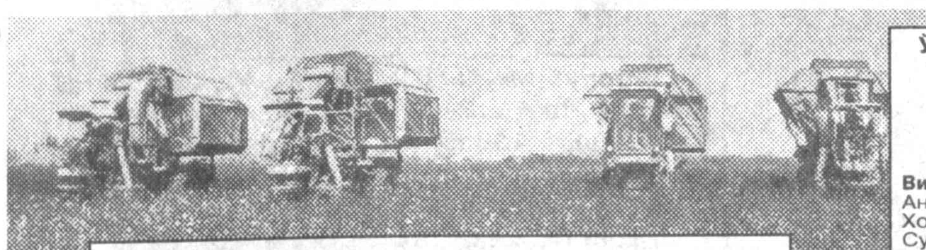

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1996 ЙИЛ 28 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ (ФОИЗ ҲИСОБИДА)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошидан буён
Андижон	0,69	97,90
Хоразм	0,80	89,44
Сурхондарё	0,81	85,63
Бухоро	0.61	84,01
Қашқадарё	0,71	83,70
Самарқанд	0,79	79,76
Навоий	0,59	79,60
Тошкент	1,45	79,42
Наманган	0,93	74,28
Фарғона	0,66	72,55
Қорақалпоғистон Республикаси	0,62	57,14
Сирдарё	0,66	53,19
Жиззах	0,58	50,33
Республика бўйича	***0,76***	***76,38***
1995 йилда	0,58	93,21

МАРРА — 40 МИНГ ТОННА

Андижон вилоятининг Балиқчи тумани пахтакорлари ғалаба қучди. Қабул пунктларига 37 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Миришкорлар республикамиз улкан пахта хирмонини бунёд этишга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида ялпи хирмонни 40 минг тоннага етказиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

ПАХТАЧИНИНГ ШУҲРАТИ ТИКЛАНДИ

Туманда ялпи хирмон 36.000 тоннага, ҳосилдорлик эса 40 центнерга етказилади.

Туман деҳқонлари бу йил нафақат вилоятда биринчи, балки республикада ҳам пешқадамлар сафида юксак хирмон уйишди. Режа 30.380 тонна бўлишига қарамай, ҳозирнинг ўзидаёқ ўттиз бир минг тоннадан ошди. Ҳосилдорлик ҳам 31 центнерга етди. Бу билан Пахтачининг аввалги шуҳрати тикланди.

Ҳар соҳада ҳам раҳбарга кўп нарса боғлиқ. Унинг тадбиркорлиги, вазиятни тўғри баҳолаши, бошқаларни ортидан эргаштира олиши муваффақият омилларидан эканлигини ҳаётнинг ўзи исботлаган. Қатор йиллардан буён пахтачиликлар ишидан унум, топиш-тутишидан барака кўтарилиб қолган эди.

— Энг аввало кадрлар билан ишлашни асосий масала қилиб қўйдик, — дейди туман ҳокими Б. Бердимуродов. — Қолаверса, одамларнинг моддий манфаатдорлиги ҳар қандай муваффақият калитидир. Шу сабабли биринчи галда иш ҳақининг вақтида ва мунтазам берилишини йўлга қўйдик. Аҳоли энг зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаб турилибди. Рўзғорининг бутлиги қилаётган меҳнатига боғлиқлигига ишонган кишига ҳеч қандай ташвиқот-тарғиботнинг ҳожати йўқ. Яна қўлда терилган пахтанинг ҳар килограмми учун камида икки сўмдан ҳақ тўланиши одамлар моддий аҳволининг яхшиланишига ҳам катта таъсир кўрсатди. Теримчилар билан ҳар беш кунда ҳисоб-китоб қилиб борилди. Илғорлар рағбатлантирилди. Айрим оилалардан 7-8 нафар киши теримда қатнашганини ҳисобга олсак, улар олган даромад нечоғлик бўлганини тахминан билиш қийин эмас.

Шамси Назаров номли жамоа хўжалиги тумандаги йирик пахтачилик хўжаликлардан. Унинг аъзолари 1.315 гектар майдонда деҳқончилик қилишиб, 4.184 тонна пахта тайёрладилар. Ҳосилдорлик ўттиз бир центнерга етди. Режани сентябрь ойидаёқ бажарган жамоанинг мақсади ҳосилдорликни қирқ центнерга етказиш. Айни пайтда бу марра ҳам эгалланиш арафасида.

Хўжалик оладиган даромад салмоғига бир назар ташлайлик: режадаги ҳосилнинг 60 фоизи — 833 тонна тола ва яна режадагидан ташқари 330 тонна хомашё тўлиқ улар ихтиёрида қолади. Агар пулга чақадиган бўлсак, бу — қарийб 70 миллион сўм дегани. Бу — битта хўжаликнинг даромади. Пахтачида бугун ялпи ҳосилни 36 минг тоннага етказиш имкониятлари мавжуд. Ҳосилдорлик шунда 40 центнерга тўғри келади. Ҳисоб-китобларга қараганда, умумий даромад бир миллиард сўмдан ошар экан. Ҳозир туманнинг 260 миллион сўм қарзи бор. Бу йилги меҳнат натижалари бу қарзлардан батамом қутилиб, улар ихтиёрида деярли 750 миллион сўм даромад қолишини кўрсатиб турибди. Демак, келгуси йил ҳосили учун ҳам пухта замин яратилишига кафолат бор.

Туман пахтакорлари бўлғуси ҳосил учун 6 минг тоннадан зиёд юқори сифатли уруғ жамғариб қўйишди. Бу туман эҳтиёжига етиб ортади. Ҳатто бошқа хўжаликларга ҳам уруғнинг бир қисмини сотиш имкони бор.

Туманнинг «Оқтепа» жамоа хўжалигида ҳосилдорлик ҳозирнинг ўзидаёқ 43 центнердан ошди. Йиллик режа бир юз эллик фоиз қилиб бажарилган бўлса-да, терим ҳали давом этмоқда. Рўзиқул Маҳманов номли жамоа хўжалиги аъзолари гектаридан 38 центнердан ҳосил кўтаришга эришдилар. Улар энди ялпи ҳосилни 4 минг тоннага, ҳосилдорликни эса қирқ олти центнерга етказиш ниятидалар.

Мавсум бошлангандан буён теримда қатнашганларга туманда 60 миллион сўмдан зиёд пул тарқатилди. Айни пайтда ҳам теримчиларга меҳнат ҳақи беш кунда берилмоқда. Умуман, туманда бу йил пахта тайёрлаш режасини бажармайдиган ёки зарар кўрадиган бирорта бригада, хўжалик қолмайди.

Музаффар МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИЛМИЙ АЛОҚАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Республика Фанлар академияси И. Мўминов номидаги Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг халқаро алоқалари кенгайиб бораяпти.

Яқинда институт етакчи олимларининг Америка Қўшма Штатларидан ташриф буюрган Марказий Осиё бўйича мутахассис, профессор Ф. Стар ва динлар тарихи бўйича тадқиқотчи, профессор Ф. Саттон, соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган тантаналарда иштирок этиш учун мамлакатимизга келган Хитой Халқ Республикаси Ижтимоий фанлар академияси ҳузуридаги Шарқий Европа, Россия ва Марказий Осиё институти директори муовини, доктор Син Гуань Чжень, мазкур институтнинг Марказий Осиё шўъбаси мудири, профессор Чжао Чанг Кинг ҳамда Истанбул (Туркия) университети социология бўлими мудири, профессор Кўркут Туна билан учрашувлари бўлиб ўтди. Уларда Ўзбекистоннинг давлат мустақиллиги шароитида ижтимоий фанларнинг аҳамияти, фалсафа, ҳуқуқ, диншунослик, сиёсатшунослик ва социология фанлари олдида турган долзарб вазифалар, тегишли йўналишлардаги тадқиқотчилик ишларини кенгайтириш, ўзаро илмий алоқаларни ўрнатиш масалалари юзасидан фикр алмашилди.

А. СОБИРОВ.

Исроилнинг энг сўнгги технологиясига асосланган
"САНИПЛАСТ"
қўшма корхонаси
қуйидаги хизматларни маромига етказиб бажариш юзасида шартномалар тузади:
* *гулзорлар ва майсазорларга жаҳон андозаси даражасидаги автоматик бошқариладиган ёмғирлатиб суғориш системаларини;*
* *иссиқхоналар ва очиқ майдонларга томчилатиб суғориш системаларини ўрнатиш;*
* *шунингдек, диаметри 16, 75 мм.ли полиэтилен қувурларни пайвандлаш харажатларсиз тез, сифатли, кафолатли улашда қўл келадиган пластмассали фитингларнинг ҳамма турларини кўнглингиздагидек қилиб тайёрлаб беради.*

АСБОБ ВА УСКУНАЛАР СОТАМИЗ:
Газпайванд аппаратлари (жамлама).
Кислород ва пропан редукторлари.
Монтаж тўппончалари, дюбеллари.
Гараж ва бўёқчилик компрессорлари.
Электр пармадастаклар, пармалар, "болгарка"лар, электр арра.
Электр силлиқловчи машинкалар, электр қайроқ.
Отбойка болғалари, бўёқ пуркагичлар.
Кучланишни ўзгартирувчи 36 В, 200 Гц.
Асбоблар йиғмаси, электр рандалар.
Силлиқловчи ва кесувчи халқалар, қумқоғозлар, эговлар.
Бўёқчилик бўёқпультлар, мўйқаламлар, шпателлар.
ПМЕ пускателлари: 1, 2, 3 мегаометрлар.
Электр насослар: "Гном", консолли, мотопомпалар.
Электр юклагичлар: 1 т., 0.5 т.
Брезент енглар, пайвандчи кийимлари.

СОТИБ ОЛАМИЗ:
Кислород шланглари АСП-10 (газпайванд учун).
Ҳаво компрессорлари.
"Гном" насослари (ишламайдигани ҳам).
Монтаж патронлари, перфораторлар.
Катта диаметрли эгилувчан енглар.
Гайка ключлари, зубилалар, ножовкалар, исканжалар.
Электр асбоблар учун трансформаторлар.
Брезент, газмоллар, махсус кийимлар.

Телефонлар: 79-36-02, 72-03-65, 79-36-04, 42-25-39, 65-94-32.
Манзил: метронинг С. Раҳимов бекати, "ВОСТОК" ИИБ (ички тел.: 188).

BRITISH-AMERICAN TOBACCO
ЎЗБАТ А.Ж. ЎЗБЕК-БРИТАНИЯ ҚЎШМА КОРХОНАСИ
Олий ўқув юртини (1993-1996 йилларда) якунлаганлар ёки студентлар учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича
МАХСУС ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:
- ***молия ва бухгалтерия ҳисоботи*** - ***/finance and Accounting/***
- ***ишлаб чиқариш бошқаруви*** - ***/Production Management/***
- ***савдо ва истеъмол маркетинги*** - ***/Trade and Consumer Marketing/***
- ***кадрлар бошқаруви*** - ***/Himan Resources Management/***
- ***агрономия*** - ***/Agronomy/***
- ***ишлаб чиқариш участкалари раҳбарлари*** - ***/Production Supervisers/***

Танлов ғолиблари менеджер-стажер сифатида ишга қабул қилинади ва "Бритиш-Американ Тобакко" компаниясининг улкан тизими бўйича 2-йиллик ўқув курсини ўтайди.

Сиз анкетани олгандан сўнг уни тўлдириб,қуйидаги манзилга жўнатишингиз мумкин:
- Тошкент ш.,Носиров кўчаси,77. Тошкент тамаки фабрикаси.
- Андижон ш,. К. Яшин кўчаси,7. ЎЗБАТ А.Ж. филиали (савдо маркетинги).
- Бухоро ш.,Ўзбекистон Мустақиллиги кўчаси,11. ЎЗБАТ А.Ж. филиали (савдо маркетинги).
- Самарқанд ш.,А. Рўдакий кўчаси,150. Самарқанд тамаки-ферментация заводи.
- Ургут ш.,Навоий шоҳ кўчаси,10. Ургут тамаки-ферментация заводи.
- Фарғона ш.,М. Қосимов кўчаси,31а. ЎЗБАТ А.Ж. филиали (савдо маркетинги).

Танлов асосида саралаб олинган барча номзодлар анкетаси тўлдириб топширилган кундан бошлаб бир ой муддат ичида суҳбатга таклиф этилади.

Сизнинг келажагингиз ўз қўлингизда!
We challenge you!

TV ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР TV

СЕШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.8.35 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Исмоил Жалилов куйлайди».8.50 Биржа ва банк хабарлари.9.10 «Доно бобо даврасида».9.30 «Кучук бола ва эски шиппак». Мультфильм.9.40 «Саховат». Телеочерк.10.00 Янгиликлар.10.05 «Кўнгил тароналари».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Инглиз тили. 11.00 «Китоб ва ҳаёт». 11.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.

*

12.00 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм.13.30 «Фермер». Тележурнал.14.00 Янгиликлар.14.05 «Санъат усталари». Рихси Иброҳимова.15.05 — 15.45 «Табиат — ҳаёт сарчашмаси». Кинодастур.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 Янгиликлар.18.10 «Умид учқунлари».18.30 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал.19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Дурдона».20.15 Оқшом эртаклари.20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Буюк келажак сари».21.20 Оҳанглардан таралган меҳр.21.40 «Алманах-ТВ».22.20 Спорт, спорт, спорт.22.40 «Замон».22.50 Юртим жамоли.23.05 «Мусиқий саёҳат».23.25 Эълонлар.23.30 «Ахборот».23.55 Тунги тароналар.00.20—00.35 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.18.10 Эълонлар.18.15 «Тропиканка сири». Телесериал.19.05 «Мультфейерверк».19.15 «Олтин кент».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Постфактум».20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 АРТ-журнал.21.15 «Дойче Вейле» тақдим этади.21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.22.10 «Кинонигоҳ».23.50—00.30 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Айбсиз деб топилсин». Бадиий фильм. 2-серия.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.35
*

21.35 Опера шинавандаларига.

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30
*

22.30 Эълонлар. 22.35 «Янги қурбон». Телесериал. 23.25 — 23.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультқарусель».19.00 Эълонлар.19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун». 19.20 «Халқ саломатлиги йўлида».19.50 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». Туркия ташкил топган кунга бағишланган кўрсатув.20.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.21.10 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».21.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.21.55 «Янги иқтисод».22.25 Эълонлар.22.30 «Озодлик номидан». Америка тарихи.22.55 «Коллаж».23.20 «Жилет-спорт».23.50 Эълонлар.23.55 «Доктор Жулия ва миссис Хайдо». Телесериал.00.15 — 00.25 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Мусиқий саёҳат».8.45 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Музей», «Мангуликка дахлдор».9.20 «Альманах-ТВ».10.00 Янгиликлар.10.05 «Қувноқлар даврасида».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Зоология. 11.00 Янги алифбони ўрганамиз. 11.30 «Ассалом, япон тили!»

*

12.10 «Болажон қиз». Бадиий фильм.13.30 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув.14.00 Янгиликлар.14.05 — 15.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига. С. Пўлатов. «Оқ сарой». Шаҳрисабз халқ театрининг спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 Янгиликлар.18.10 «Чамандаги гулламиз».18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир».18.30 «Замон билан ҳамнафас».18.45 «Шукрона». Ўзбекистон халқ шоири Шукрулло.19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Зилол». Фольклор-этнографик ансамблларнинг телевизион фестивали.20.15 Оқшом эртаклари.20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».21.20 «Оҳанглар оғушида».21.30 «15 дақиқа спорт ҳақида».21.45 «Морена Клара». Телесериал.22.30 «Автоолам».22.45 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.23.05 «Саҳна ҳаёти».23.25 Эълонлар.23.30 «Ахборот».23.55 Тунги тароналар.00.25—00.40 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.18.10 Эълонлар.18.15 «Мультфейерверк».18.25 «Ўйинчоқлар растаси».18.35 «Табиат дунёси».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Дунё бўйлаб...»20.10 «Компьютер-Осиё».20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Дриблинг».21.25 «Дойче Вейле» тақдим этади.21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.22.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.23.25—00.25 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Браслет-2». Бадиий фильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.35
*

21.35 «Шоҳсупа сари йўл».

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30
*

22.30 Эълонлар. 22.35 «Янги қурбон». Телесериал. 23.25 — 23.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Ўзбекистон муштарак».18.50 «Мультқарусель».19.05 «Мафтункор табиат».19.25 «Среша».19.55 Эълонлар.20.00 «ТВ IV канали эксклюзиви».20.30 «Сенинг суҳбатдошинг».21.00 «Бугунги Словакия».21.20 «Тошкент оқшоми».21.50 «Қалб тароналари».22.15 «Тошкентнома».22.45 Эълонлар.22.50 «Юлдузлар жилоси».23.20 Эълонлар.23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 31

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.8.35 «Зилол». Фольклар-этнографик ансамблларнинг телевизион фестивали.8.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».9.15 «Қизиқарли учрашувлар». Обид Расулов.9.35 «Ёрдамчилар». Мультфильм.9.45 Футбол шарҳи.10.00 Янгиликлар.10.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Умумий биология. 11.00 «Қирқ ҳунар ҳам оз...».

*

11.30 «Бўрондаги олишув», Бадиий фильм.12.55 Мумтоз ашулалар.13.25 «Довондан довонгача».14.00 Янгиликлар.14.05 — 15.45 «Тошкентга саёҳат». Фарғона вилоят театрининг спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 Янгиликлар.18.10 «Катта танаффус».18.30 «Акциядор луғати».18.50 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.19.10 «Дилнавоз садолар».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.20.15 Оқшом эртаклари.20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Буюк келажак сари».21.15 «Рақсларда умр баҳори».21.30 «Мутойиба».21.50 «Ватанни қўмсаб...»22.10 «Дилнавоз садолар».22.25 Олтин мерос. «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. Бош ролни Халқ артисти Наби Раҳимов ижро этган.23.25 Эълонлар.23.30 «Ахборот».23.55 Олтин мерос. «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. Бош ролни Халқ артисти Наби Раҳимов ижро этган (давоми).00.50 Тунги тароналар.01.10 — 01.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.18.10 Эълонлар.18.15 «Мультфейерверк».18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.19.15 «Сизнинг имконият».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».20.10 «Дармон».20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Видеогид».21.25 «Бизнес-уик».21.40 «Дойче-Вейле» оҳанглари ва Эълонлар.22.20 «Кинонигоҳ».24.00 — 00.30 «Спорт қитъаси».

III

17.45 Янгиликлар. 17.50 Эълонлар. 17.55 «Дўстим Тиманчи». Бадиий фильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
19.05 — 21.35
*

21.35 «Коинот».

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30
*

22.30 Эълонлар. 22.35 «Янги қурбон». Телесериал. 23.25 «Фильмлар ва тақдирлар». Й. Аъзамов. 00.05 — 00.10 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультқарусель».19.00 «Ҳамшаҳарлар».19.30 Эълонлар.19.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.20.55 «Каталог».21.10 Эълонлар.21.15 «02 тўлқинида».21.30 «Эллада».21.50 «Эколот-коктейль».22.20 Эълонлар.22.25 «Компьютер-ревю».22.50 «Интерспорт».23.00 «Шамол қанотларида само сари йўлланди». Телесериал (Япония).23.30 — 23.40 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 1

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Юзма-юз». Мулоқот.8.45 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Ассалом, азизларим!».9.00 Эстрада қўшиқлари.9.30 Немис тили.10.00 Янгиликлар.10.05 «Биз ҳиссадор бўлдик».10.25 «Асрлар нидоси». Кинодастур.11.05 «Али-кичкина». Андижон қўғирчоқ театрининг спектакли.11.40 «Инсон ва замин». Тележурнал.12.15 «Замира Суюнова куйлайди». Фильм-концерт.12.40 «Малласоч малика». Бадиий фильм.14.00 Янгиликлар.14.05 — 15.05 «Маърифат» видеоканали.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 Янгиликлар.18.10 «Митти юлдузлар».18.30 «Аудитория».18.50 Бизнес ҳафта якунлари.19.00 «Тақдим».19.05 «Мутолаа».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Эртага — шанба».20.15 Оқшом эртаклари.20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Буюк келажак сари».21.20 «Ривоят».21.30 «Таниш ва номаълум».21.50 «Морена Клара». Телесериал.22.40 «Мафтункор чеҳралар».23.05 «Оҳанглар оғушида».23.25 Эълонлар.23.30 «Ахборот».23.55 Бизнес ҳафта якунлари.00.05 Тунги тароналар.00.25 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мульти-пульти».9.20 «Таманно».9.30 Мулоҳаза учун мавзу.9.50 Дилором наволар.9.55 Видео янгиликлари.10.10 Видео — «О».11.50 — 14.00 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 Янгиликлар.18.10 Эълонлар.18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»18.35 «Кинохроника».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Компьютер-Осиё».20.15 «Ўйинчоқлар растаси».20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Сиздан ишорат».21.40 «Ракурс».22.00 «Камолот».22.20 Хит-парад ва Эълонлар.23.00 — 23.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Одаматонинг қовурғаси». Бадиий фильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
19.15 — 21.35
*

21.35 «Ёш овозлар». Фильм-концерт.

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30
*

22.30 Эълонлар. 22.35 «Янги қурбон». Телесериал. 23.25 — 23.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультқарусель».19.00 «Умид чечаклари».19.30 Эълонлар.19.35 «Билиб қўйган яхши».20.00 «Йўлингиз бехатар бўлсин!».20.30 Эълонлар.20.35 «Коинот».21.05 «Саломатлик — туман бойлик».21.35 Эълонлар.21.40 «Мусиқий меҳмонхона».22.10 «Ўтмишсиз келажак йўқ».22.40 «ТВ IV да «Немис тўлқини».23.10 «Бу бўстон аро».23.40 Араб эстрадаси.00.05 — 00.15 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.9.05 «Охирги икки». Бадиий фильм.10.10 «Халқ ижодиёти».

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

10.35 «Мулоҳаза, мунозара, муносабат».11.05 «Хабарнома».11.15 «Ёш куч» тележурнали.11.45 «Биз куйлаймиз».

*

12.15 «Суюнчи». Бадиий фильм.13.30 «Шоҳруҳ» клуби.14.00 «Улғайиш поғоналари». Тележурнал.14.20 — 14.50 «Армонли дунё». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Тоҳир Маҳрамов.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 «Совға».18.20 «Олам».18.35 «Мактуб».18.50 «Оҳанглар оғушида».19.10 «Ҳайрат».19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Оқшом эртаклари.20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).20.15 «Оҳанглар оғушида».20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.21.00 «Буюк келажак сари».21.20 «Азиз сиймолар». Лутфихоним Саримсоқова.21.40 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «МҲСК» — «Пахтакор».

«Тунги ёғду».

Дам олиш дастури:

22.25 «Заковат».22.35 Жаҳон киноси юлдузлари.22.55 «Имкон чўққилари».23.05 «Шаҳаншоҳ». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...».9.20 «Кинохроника».10.10 «Компьютер-Осиё».10.30 «Ўйинчоқлар растаси».10.40 «Сиздан ишорат».11.20 «Ракурс».11.40 «Камолот».12.00 «Кинонигоҳ».13.40 — 14.40 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Бугуннинг боласи».18.20 «Жозиба».18.30 Эълонлар.18.35 «Норизо ва ношукурлар». Телесериал.19.25 Эълонлар.19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Эълонлар.19.55 «Дубляж».20.10 «Жозиба».20.25 Эълонлар.20.30 «Ахборот».20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми».

Дам олиш дастури:

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.22.15 — 23.55 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. 17.55 «Йилқибоқарлар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.20 — 21.35
*

21.35 «Янгра, дутор». Фильм-концерт.

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30
*

22.30 Эълонлар. 22.35 «Мусиқа—ҳамма учун». 23.00 — 23.10 «Ғилон». Телефильм.

IV

9.00 «Шанба эртаги».10.00 Эълонлар.10.05 «Рақслар қанотида».10.35 «Чинсэн».11.05 «Клип-антракт».11.10 Адабий театр.11.20 «Комедиантлар».11.40 «Тақдирлар».12.10 Кинонинг олтин асри. «Графиня Коссель». 1-серия (Польша).

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультқарусель».19.00 Шанба оқшомида.19.10 «Олам ва одам».19.35 Эълонлар.19.40 «Комедиантлар».20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.20.50 «Спектаклдан сўнг».21.25 Хайрли тун, кичкинтойлар!21.30 «Салом, Франция!».22.00 «Бу ажиб дунё».22.20 «Хит-коллекция».22.35 «Беш дақиқа ўзинг учун».22.40 «Жилет-спорт».23.10 Эълонлар.23.15 Кинонинг олтин асри. «Графиня Коссель», 2-серия (Польша).00.45 Эълонлар.00.50 — 01.00 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».11.00 Эркин кураш. Ўзбекистон биринчилиги.11.30 «Йўлингиз ойдин бўлсин!»11.55 «Ташриф». Дам олиш дастури.12.30 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 14-қўй.13.10 «Қувноқ стартлар».13.50 «Ўғри ҳам одам». Бадиий фильм.15.00 — 16.00 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 «Гулғунчалар».18.15 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал.19.05 «Келгуси ҳафтада».19.20 «Соғинч».19.25 Эълонлар.19.30 «Панорама» (рус тилида).19.55 Эълонлар.20.00 «Бир ўлка-ки...»20.25 Эълонлар.20.30 «Ҳафтанома».21.00 Эълонлар.21.05 «Буюк келажак сари».21.25 Илҳом сатрлари.21.30 «Мусиқа салтанати».21.50 «Шахс ва баҳс».22.15 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм 15-қўй.22.55 Футбол олами.23.25 Эълонлар.23.30 «Ҳафтанома».24.00 «Келгуси ҳафтада».00.15 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Нефтчи» — «Дўстлик».01.00 Тунги тароналар.01.20 — 01.30 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Бугуннинг боласи».9.20 «Жозиба».9.30 «Дубляж».9.45 «Жозиба».10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».10.35 Видео — «О».12.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 Бугун ТВ-2 дастурида.18.05 Эълонлар.18.10 «Даракчи».18.20 «Мульти-пульти».18.40 Табиат шифохонаси».18.50 «Таманно».19.00 Мулоҳаза учун мавзу.19.20 Дилором наволар.19.25 Эълонлар.19.30 «Панорама» (рус тилида).19.55 Эълонлар.20.00 Видео янгиликлари.20.15 Якшанба лавҳаси.20.20 Бугун кино оқшомида.20.25 Эълонлар.20.30 «Ҳафтанома».21.00 Эълонлар.21.05 «Мухлис-ТВ 2».21.20 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.22.40 Видео — «О».00.20 — 00.25 Дастур ниҳояси.

III

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
17.15 — 23.10
*

23.10 Эълонлар. 23.15 «Мактуб». Телесериал. 6-серия. 00.05 — 00.35 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).9.40 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».11.20 Эълонлар.11.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.11.55 «Парле ву франсе?».12.25 «Подиум».12.45 «Афсоналар ва ҳақиқат». Ҳужжатли кино.13.15 «Иштирок этувчилар».13.45 «Муз-антракт».14.05 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.14.35 Киносалон. «Каллакесарлар ороли». Бадиий фильм.16.35 «Биргалашиб куйлайлик».17.20 «Мусиқий Олимп».17.35 Эълонлар.17.40 «Телеташриф».18.00 Мультэкран.

*

18.10 — 19.45 Туркия телевидениеси.

*

19.45 «Мультқарусель».20.00 «ТВ IV да етти кун».20.15 «Туризм-ревю».20.50 «Муз-антракт».20.55 Эълонлар.21.00 «ТВ IV да етти кун».21.15 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.21.45 «Оқ соя».22.15 Эълонлар.22.20 «Голливуд-рок». Ёшлар мусиқий кўрсатуви.22.45 Киносалон. Кристофер Уолкер «Интиқом куни» фильмида.00.45 Эълонлар.00.50 — 01.00 «Хайрли тун!».

• *Футбол шарҳи*

ОСИЁ ЎЙИНЛАРИДАГИ ЗАФАР ТАКРОРЛАНАДИМИ?

ёки 10-Осиё кубоги баҳслари олдидан ким қандай имкониятга эгалиги ҳақида

Футболчиларимизнинг XII Осиё ўйинларидаги тарихий ғалабасини мухлислар ҳали-ҳануз ўзгача бир орзиқиш билан эслашади. Миллий терма жамоамиз намойиш этган бири-биридан чиройли ўйинлар нафақат ҳамюртларимизни, балки XII Осиё ўйинларининг мезбони японияликларни, айниқса, финалда бизнинг терма жамоадан мағлубиятга учраган хитойликларни ҳам мафтун этди. Футболчиларимизнинг муваффақиятига ҳавас қилишди. Энг муҳими бу ғалаба ёш мамлакатимизнинг Осиё қитъасига танилишида, ном қозонишида катта аҳамият касб этди. Хўш, миллий терма жамоамиз яна бир ойдан сўнг Бирлашган Араб Амирликлари мамлакатида ўтказиладиган Осиё Кубоги учун баҳсларда ўша Осиё ўйинларида эришилган обрў-эътиборни сақлаб қола оладими?

Очиғини айтганда бу жуда қийин ва ўта мураккаб иш. Чунки XII Осиё ўйинларида терма жамоамиз ўйин услубини бошқа мамлакат терма жамоалари билмас, бизнинг жамоамиз имкониятларига етарлича баҳо бермаган эди. Гарчи жамоа ўйин услуби йил сайин шаклланиб, ўзгариб бориши табиий бир ҳол бўлса-да, осиёликлар эндиликда терма жамоамиз имкониятлари ҳақида бирмунча маълумотга эга. Қолаверса, миллий терма жамоамиз XII Осиё ўйинлари ғолиби деган юксак номга эгаки, ҳар бир терма жамоа унга қарши майдонда эндиликда эҳтиёткорлик билан ва кучли ўйин кўрсатишга ҳаракат қилади. Содда қилиб айтганда, Осиё кубогига жиддий даъвогарлик қилмаётган команда ҳам Ўзбекистон миллий терма жамоасига қарши муносиб ўйнадик, деган нуфуз учун курашиши табиийдир. Ҳа, бу сафар футболчиларимизга осон бўлмайди. Спортчилар тили билан айтганда, чемпион бўлиш қийин, лекин чемпион деган номни сақлаб қолиш янада мураккабдир.

Хўш, ўнинчи марта ўтказиладиган Осиё кубоги учун финал баҳслари олдидан унда қатнашадиган терма жамоаларнинг имкониятлари қандай? Мутахассислар қайси жамоаларга кўпроқ аҳамият беришаяпти?

Агар Халқаро футбол федерациясининг (ФИФА) ҳар ойда чиқарадиган рейтинг кўрсаткичларига эътибор берадиган бўлсак, жаҳон терма жамоалари орасида Япония терма жамоаси Осиё қитъаси бўйича энг юқори (25-ўрин) поғонани эгаллаб турибди. Бу бежиз эмас, албатта. Кейинги йилларда бир қатор жаҳон футбол «юлдуз»ларини ўз клубларига жалб этиш натижасида Японияда футбол савияси, ўйинлар даражаси ошди. Германия, Англия, Франция, Бразилия, Аргентина мамлакатларидан келган футболчи ва мураббийлар эндиликда ҳар бир Япония клубида топилади ва улар миллий футболчиларнинг тажрибаси бойишида, маҳоратлари ошишида беқиёс роль ўйнаяпти. Шунинг натижаси ўлароқ мамлакатда тез-тез уюштирилиб турилаётган турли тижорат турнирлари, ўртоқлик учрашувлари ва расмий мусобақаларда Япония терма жамоаси юқори кўрсаткичларга эришаяпти. Ўз навбатида бу учрашувлар терма команданинг бир бутун жамоа бўлиб жипслашиши, шаклланиши, ўйин кўрсатиш маҳоратининг ошишида муҳим аҳамият касб этаяпти. Табиий, Осиё кубоги баҳсларидан олдин мутахассислар Япония терма жамоасининг имкониятлари юқори эканлигини айтишмоқда.

ФИФА рейтинг рўйхатида Осиё қитъаси бўйича кейинги поғоналарни Саудия Арабистони (41-ўрин) ва Жанубий Корея (53-ўрин) терма жамоалари эгаллаб турибди. Шундай бўлишига қарамай жаҳон ахборот воситалари Жанубий Корея терма жамоасининг имкониятларини Саудия Арабистони терма жамоасиникига нисбатан устунроқ қўйишмоқда. Кейинги терма жамоанинг ФИФА рейтинг рўйхатида юқорироқ ўринни эгаллаб турганлигини мутахассислар Саудия Арабистонида кўплаб халқаро турнирлар ўтказилаётгани (айниқса, Европа клублари ва терма жамоалари иштирокида) ва бу терма жамоанинг рейтинг рўйхатида юқорироқ ўринга кўтарилиши имконини бераётганлиги билан изоҳлашмоқда. Жанубий Корея терма жамоаси бундай турнирлар майдонига камроқ (Саудия Арабистони терма жамоасига нисбатан) чиқаётган бўлса-да, бу мамлакат ички чемпионатлари юқори савияда ўтаётганлиги билан жаҳон футбол жамоатчилиги эътиборини тортмоқда. Бунинг боиси худди Япониядаги каби Жанубий Кореяда ҳам кейинги йилларда кўплаб Россия ва умуман Европа футбол мутахассислари, мураббийлар ҳамда футболчиларнинг фаолият кўрсатаётганлигидадир. Тўғри, Жанубий Кореяда сўнгги йилларда хорижликлар тажрибаси кенг йўлга қўйилиши натижасида бир қатор кучли клублар шаклланди ва бу ўз навбатида миллий футболчиларнинг маҳорати янада ошишига олиб келди. Бироқ шу ўринда Осиё кубоги баҳслари БАА мамлакатида ўтказилажаклигини унутмаслигимиз лозим. Саудия Арабистони унга ҳудудий жиҳатдан яқин. Кўплаб мухлислар БАА юртига келиб Саудия Арабистони терма жамоасини қўллаб-қувватлашидан ташқари, спортда катта роль ўйнайдиган иқлим шароити ҳам Жанубий Корея футболчиларига нисбатан улар учун қўл келади. Ана шу устунликларни инобатга олган мутахассислар, гарчи Бирлашган Араб Амирликлари терма жамоаси ФИФА рейтинг рўйхатида Хитой (54-ўрин), Эрон (57), Таиланд (61) терма жамоаларидан кейинги ўринларни эгаллаб турган бўлса-да, майдон эгаларининг имкониятларини юқори баҳолашмоқда.

Бизнинг терма жамоамиз эса ФИФА рейтинг рўйхатида ўзига ярашмаган поғонани (101-ўрин) эгаллаб турибди. 10-Осиё кубоги финал ўйинларида қатнашадиган 12 терма жамоа орасида миллий терма жамоамиз фақат — Индонезия, Ироқ ва Сурия терма командаларидан юқори поғонани эгаллаган. Бу, албатта, миллий терма жамоамизнинг халқаро мусобақаларда кам қатнашаётганлигидандир. Гарчи миллий терма жамоамиз ФИФА рўйхати бўйича Осиё кубогининг финал баҳсларида қатнашадиган жамоалар орасида тўққизинчи кучли жамоа ҳисобланаётган бўлса-да, мутахассислар бизнинг жамоа имкониятларини чемпионликка асосий даъвогар жамоалар даражасига тенг қўйишяпти. Тўғри, терма жамоамиз БАА юртига XII Осиё ўйинларидаги таркибда боролмайди. Айниқса, ҳимояда ва «иккинчи қаватда» Андрей Фёдоровнинг ўрни билиниши мумкин. Жамоа «диспетчери» Миржалол Қосимов эса жиддий жароҳат олган. Мураббийларимиз унинг Осиё кубоги баҳсларигача соғайиб, майдонда пайдо бўлишига катта умид қилиб туришибди. Ҳужумчимиз Азамат Абдураимов эса бундан икки йил олдингидек юқори спорт формасида эмас. Лекин бундан тушкинликка тушиш керакмас. Осиё ўйинларидан кейин ҳам юртимизда бир қатор истеъдодли ёшлар авлоди сафга қўшилди. Ўтган йили миллий терма жамоамиз Афро-Осиё кубоги учун Нигерия терма жамоасига қарши айнан янгиланган таркибда майдонга тушган эди. Бу ўйиннинг шоҳиди бўлган ФИФА президенти Жоао Авеланж «мен ўзига хос услубга, кучли ўйинга эга янги жамоани кашф этдим» дея терма жамоамиз имкониятларига юқори баҳо берганлиги вакилларимизнинг 10-Осиё кубоги баҳсларида муваффақиятли қатнашувига бўлган умидимизни мустаҳкамлайди. Айнан ана шу муваффақиятли қатнашишга замин яратиш мақсадида Ўзбекистон футбол федерацияси мамлакат чемпионати ва кубок баҳсларини эртароқ якунлашга қарор қилди. Бу эса терма жамоамизнинг БАА мамлакатига бориб иқлимга мослашиш, маҳоратларига сайқал бериш имконини беради. Терма жамоамизнинг аввал Саудия Арабистонига бориб, бир ҳафталик машғулотларда қатнашиши, сўнг юртимизга қайтиб келиб БАА мамлакатига 29 ноябрда жўнаб кетиши режалаштирилган.

Осиё кубоги финал баҳслари уч гуруҳда ўтказилади. «А» гуруҳи баҳслари Абу-Даби шаҳрида БАА, Индонезия, Кувайт Жанубий Корея жамоалари иштирокида бўлиб ўтади. Дубай шаҳри стадионларида ўтказиладиган «В» гуруҳи баҳсларида эса Саудия Арабистони, Эрон, Ироқ ва Таиланд терма жамоалари қатнашади. «С» гуруҳида терма жамоамиз Ал-Айн шаҳри стадионларида Япония, Хитой, Сурия терма жамоаларига қарши кураш олиб боради. Вакилларимиз 6 декабрда Хитой терма жамоасига қарши майдонга чиқади. 9 декабрда эса японияликлар билан, 12 декабрда Сурия терма жамоаси билан ўзаро куч синашади.

Терма жамоамизнинг 10-Осиё кубоги ўйинларидан ҳам муваффақият билан қайтишидан катта умид қиламиз.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи»нинг спорт шарҳловчиси.

Хива ўзининг бетакрор тарихий обидалари, халқ ҳунармандчилиги билан кенг шуҳрат қозонган. Беруний номли кичик хусусий корхонасининг моҳир усталари ёғоч ўймакорлиги бўйича катта тажрибага эга. Ака-ука Шавкатжон ва Ҳасанбой Жуманиёзовлар ясаган ўймакор уй-жиҳозлари ҳатто Францияда ҳам намойиш этилган. Ака-ука ҳунармандлар вилоят халқ ҳунармандчилиги кўргазмасида муваффақиятли иштирок этдилар.

Суратда: моҳир уста Шавкатжон Жуманиёзов.

Тоҳиржон Ҳамроқул олган сурат.

ЯНГИ ЖУРНАЛ

Республикамизда илмий-амалий масалаларга бағишланган яна бир журнал чиқа бошлади. «Бозор, пул ва кредит», «Рынок, деньги и кредит» деб номланган бу нашрни Ўзбекистон Марказий банки ва бошқа етакчи банклар таъсис этди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Республика Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги маърузасидан олинган қуйидаги сўзлар журналнинг йўналишини, унинг стратегик йўлини белгилайди: «... Ҳозирги босқичда банк, молия-кредит тизимини такомиллаштириш, уни жаҳон даражасига кўтариш муҳим аҳамиятга эга бўлиши лозим... одамлар бадавлат яшайдиган бўлгандагина, миллий валютамиз мустаҳкам бўлсагина, давлатимиз қудратли давлатга айланади».

Янги нашр таҳририй ҳайъатининг журналхонларга мурожаатида журнал саҳифаларида эълон қилинадиган ахборот банк ходимларига мўлжаллангани таъкидланади. Унда молия ходимлари, иқтисодчи олимлар, тадбиркорлар, талабалар, биржа ходимларини қизиқтирувчи материаллар бериб борилади.

Янги журнал йилига олти марта чиқади.

(ЎзА).

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, ФИРМАЛАР ВА АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзсаноатқурилишбанк номинал қиймати 1000 сўм бўлган ўз акцияларининг 2-эмиссиясига обуна бошланганлигини маълум қилади.

Ўзсаноатқурилишбанк Марказий Осиёдаги энг йирик банклардан бири бўлиб, Ўзбекистон Республикаси халқ хўжалигини молиялаштиришнинг ярмидан кўпини шу банк амалга оширади.

Ўзсаноатқурилишбанк дунёдаги энг йирик банклар, шу шумладан Европа, Америка ва Осиё банклари билан вакиллик муносабатларини ўрнатган. Банк Устав фондининг эълон қилинган миқдори 1 млрд. сўм бўлиб, унинг ярмидан кўпи шаклланиб бўлган.

Қарийб 9 мингга яқин юридик ва жисмоний шахслар банкимиз акциядорларидир.

Банкимизнинг асосий акциядорлари қора ва рангли металлургия, машинасозлик, ёнилғи-энергетика ҳамда қурилиш ташкилотларидир.

Келажагингизни моддий жиҳатдан кафолатлаш учун биз билан бирга бўлинг, банкимиз акцияларини сотиб олишга шошилинг, ютқазмайсиз!

Акциялар Ўзсаноатқурилишбанкнинг барча бўлимларида сотилмоқда.

Маълумот учун телефонлар: 36-08-26, 33-24-86, 33-33-95.
Манзилимиз: Тошкент ш., Абдулла Тўқай кўчаси, 3.

САМАРҚАНДЛИК РАССОМЛАР ТУҲФАСИ

Самарқанд давлат чет тиллари институтида «Самарқанд рассомлари — Амир Темур юбилейига» деб номланган кўргазма очилди.

Ўзбекистон рассомлар уюшмаси вилоят бўлимининг ташаббуси билан ташкил этилган бу кўргазмада ранг тасвир усталари ва ҳайкалтарошларнинг юздан кўпроқ турли мавзудаги асарлари намойиш қилиняпти.

КЎРИК-ТАНЛОВ ЯКУНЛАНДИ

Қорақалпоғистон Республикаси рассомларининг буюк бобокалонимиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб ўтказилган кўрик-танлови якунланди.

Унга Оролбўйи ҳудудининг йигирма нафар мўйқалам устаси асарлари қўйилган эди. Бердах номидаги Қорақалпоқ давлат мусиқали драма театри рассоми Б. Айтмуродовнинг «Амир Темур сафар олдидан» асари биринчи ўринга лойиқ деб топилди.

МОҲИР ШОҲМОТЧИНИ ЭСЛАБ

Қўқон шаҳрида ўзбек шоҳмот мактабининг ривожланишига муносиб ҳисса қўшган моҳир шоҳмотчи П. Саиджонов таваллудининг 105 йиллигига бағишланган мусобақа ўтказилди.

Унда Тошкент, Самарқанд, Андижон ва Наманган вилоятларидан келган шоҳмотчилар қатнашди. Ғоят қизиқарли ўтган учрашувда самарқандлик Ш. Сафин 11 имкониятдан 8,5 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллади.

«ХОЛОСАС» ЎЗИМИЗДА ЧИҚМОҚДА

Ўзбекистон Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари кимёси институтида бир қанча доривор препаратлар тиббиёт амалиётига жорий этилди.

Шулардан бири — жигар тўқималари ва ўт пуфаги фаолиятини нормаллаштирувчи «Холосас» препаратидир. Илгари у мамлакатимизга Украинадан келтирилар эди. Эндиликда эса уни маҳаллий хомашё — наъматакдан олиш технологияси ишлаб чиқилди.

— Янги препарат ҳозирча пойтахт клиникалари, санаторий ва дорихоналарга тарқатиляпти, — дейди институт тажриба ишлаб чиқариш корхонасининг бошлиғи, техника фанлари номзоди Шомансур Саъдуллаев — Тошкент шаҳри ва вилояти дорихоналарига препарат етказиб бериш тўғрисида йил охиригача шартнома тузилган. Энди бошқа вилоятлардан ҳам буюртма тушмоқда. Ҳозир институт корхонасида махсус жиҳозланган бўлим ташкил этилиб, 200 грамлик шиша идишларда кўплаб «Холосас» ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

(ЎзА).

• *Қизил хоч хизмати*

ҚАТЪИЯТ ЗАРУР

Канада ҳукуматининг ташаббуси билан 3-5 октябрь кунлари Оттавада «Пиёдаларга қарши минани қўллашни бутунлай тақиқлаш йўлида» мавзусида халқаро конференция бўлиб ўтди.

Бу халқаро кўламдаги биринчи расмий учрашув бўлиб, унда пиёдаларга қарши минани қўллашни батамом тақиқлашни ёқлаб чиқаётган элликта давлат вакиллари иштирок этди. Шунингдек, учрашувда 24 мамлакат ҳамда 8 та халқаро ва ноҳукумат ташкилотдан кузатувчилар ҳам қатнашди.

Конференцияда бу қадар кўп давлатларнинг манфаатдорлик билан иштирок этганлиги бежиз эмас, албатта. Зеро, ҳозирги кунда пиёдаларга қарши миналар ишлаб чиқариш ва халқаро ҳамда ички қуролли тўқнашувлар жараёнида улардан фойдаланиш оқибатида минглаб бегуноҳ аҳолининг жабр кўраётгани бутун жаҳон жамоатчилигини чуқур ташвишга солмоқда.

Оттава конференцияси миналарни қўлланиш оқибатлари хусусида 1994 йилнинг март ойида дунё миқёсида бошланган жиддий баҳс-мунозарани давом эттирди. Ушбу баҳс Халқаро Қизил хоч қўмитаси (ХҚХҚ)нинг ташаббуси билан бошланиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан қўллаб-қувватланганди.

Бироқ афсуски, икки йиллик машаққатли халқаро музокараларнинг яқинда БМТнинг Женевадаги штаб қароргоҳида бўлиб ўтган якунловчи давраси кутилган натижани бермади. Женева музокарасининг 51 иштирокчисидан ярми мина ишлаб чиқариш ва қўллашни тақиқлашни ёқлаб чиққанлигига қарамай, фақат қўллашни чеклашга қаратилган қарор қабул қилинди. Ҳолбуки, фақат ана шу икки йиллик музокаралар давомида ер юзининг турли минтақаларида миналарнинг портлашидан 56 минг киши, аниқроғи, асосан фуқаролар ҳаётдан кўз юмдилар. Агар пиёдаларга қарши миналарни қўллаш тўғрисидаги ҳозир амал қилиб турган халқаро битимлар қайта кўриб чиқилмас экан 2001 йилга бориб, бу даҳшатли қурол яна 120 минг кишининг умрига завол бўлади. Яна шуниси ёмонки, агар давлатлар ва жаҳон ҳамжамияти томонидан кескин юридик чоралар кўрилмаса, бу ҳол давом этаверади.

Уруш қурбонларини ҳимоя қилиш ва ғамхўрлик кўрсатиш мандатига эга бўлган Халқаро Қизил хоч қўмитаси пиёдаларга қарши миналар келтираётган даҳшатли фожеалар ҳақида давлатлар ва ҳукуматларни бир неча марта огоҳлантирди. Қўмита раиси Корнелио Сомарруга Оттава конференциясида сўзга чиқиб, ХҚХҚ Женева Конвенцияларининг давомчиси имтиёзига эга ҳолда БМТнинг оддий қуролларнинг айрим турлари тўғрисидаги 1980 йилги Конвенциясини қайта кўриб чиқиш бўйича ўтказилажак конференцияга ҳозирлик кўриш ва ҳужжатларини тайёрлашда иштирок этаётганлигини маълум қилди. Ушбу ташкилот Протоколда қайта кўриб чиқилган пиёдаларга қарши миналарга тааллуқли бир қатор қоидаларни маъқуллаган эди. Протоколдаги қоидалар уни халқаро ва халқаро бўлмаган ҳарбий тўқнашувлар чоғида қўлланиш, миналар қўйилган мамлакатларнинг зиммасига ерларни ундан тозалаш бўйича юкланган масъулиятни, минали майдонлар харитасининг албатта бўлиши, ХҚХҚ ва бошқа инсонпарварлик ташкилотларининг вакилларини ҳимоялаш шунингдек, унинг моддаларини бузганларга нисбатан жиддий жаримлар солиш талабларини назарда тутади.

Бироқ Корнелио Сомаррuганинг фикрича, пиёдаларга қарши миналарни қўллашга оид бу янги чеклашлар етарли эмас ва уларни бажариш мушкул. Шу боис у Оттава конференциясига ташриф буюрган 50 та мамлакат вакилларининг Женевадаги музокараларда минага қарши компанияда эришилган силжишларни давом эттиришга тайёр эканликларини билдирди.

Оттава конференциясида иштирок этган мамлакатлар Канада ташқи ишлар вазири Ллойд Аксвотининг ташқи ишлар вазирларини 1997 йилнинг декабрида пиёдаларга қарши миналарни тақиқлаб қўйиш тўғрисидаги ҳужжатни имзолаш учун Канадага таклиф этиш ҳақидаги таклифини қабул қилдилар.

Шунингдек, конференцияда ҳаракат режаси ҳам қабул қилинди. У БМТ Бош Ассамблеяси учун тайёрланган ҳамма давлатларни пиёдаларга қарши миналардан фойдаланишни тўхтатиш ва уларни қонундан ташқари дея эълон қилиш тўғрисида музокаралар бошлашга даъват этувчи резолюцияни қўллаб-қувватлашни ҳам ўз ичига олади. Ҳаракат режасида пиёдаларга қарши миналарни тақиқлаш ва йўқотиш тўғрисидаги минтақавий ва миллий доирадаги ташаббусларни қўллаб-қувватлашни ҳам назарда тутади. Ушбу муаммонинг ҳаммаларини ҳал этиш учун учрашув ташкил этиш белгиланди.

Оттавада қабул қилинган ҳаракат режасида ХҚХҚ ташкил этган минтақавий семинарларнинг роли алоҳида таъкидланади. Ушбу семинарлар кейинги йили ўтказилади. Уларда пиёдаларга қарши миналарни қўллаш ҳарбий жиҳатдан қай даражада мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисидаги баҳс-мунозараларни давом эттириш мақсадида Осиё ва Жанубий Африка мамлакатларининг сиёсий ва миллий ҳавфсизлик бўйича экспертлари ҳам қатнашадилар.

— Биз, — деди жаноб Сомарруга, — пиёдаларга қарши миналарни қўллашнинг даҳшатли оқибатлари ҳукумат раҳбарларини бефарқ қолдирмайди деган умидда Оттава конференциясини тарк этмоқдамиз. Ҳозир бизда бу даҳшатли қуролдан жабр кўрганларда, уларнинг фарзандлари ва невараларида бундан буён пиёдаларга қарши қўлланиладиган миналарнинг даҳшатли оқибатларига дуч келмасликларига қатъий ишонч уйғотиш имконияти туғилди.

Р. САМИГУЛЛИНА.

ЕР ЮЗИДА 110 МИЛЛИОН "ҚОТИЛ" ЭРКИН ҚЎЙИБ ЮБОРИЛГАН. УЛАР ЎЗ ҚУРБОНЛАРИНИ КЎПИНЧА ЙИЛЛАБ КУТАДИЛАР. ИСТАЛГАН ВАҚТДА ЎЛДИРИШ ЁКИ БИР УМР МАЖРУҲ ҚИЛИБ ҚЎЙИШГА ҚОДИРЛАР. АСОСАН ТИНЧ АҲОЛИ УЛАРНИНГ ҚУРБОНИ БЎЛАДИ. КИМНИ ЎЛДИРИШ - ЭРКАК, АЁЛ ЁКИ БОЛА БЎЛАДИМИ - УЛАР УЧУН ФАРҚИ ЙЎҚ.

БУ "ҚОТИЛ"ЛАРНИНГ НОМИ - МИНА!

УЛАРНИ БАТАМОМ ВА БИР УМРГА ЙЎҚОТИШДА БИЗГА ЁРДАМ БЕРИНГ!

COMITÉ INTERNATIONAL GENÈVE

ХАЛҚАРО ҚИЗИЛ ХОЧ ҚЎМИТАСИ.

МИНАЛАРНИ ҚЎЛЛАШНИ ТАҚИҚЛАЙЛИК!

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28.
Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов.
Навбатчи — Б. Остонақулов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Режапов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0580 31671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топшириш вақти—21.00 Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 24.00. 1 2 3 4 5 6